БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ҲАМДА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 226 (3198). | Жума, 19 ноябрь 1965 йил. | Баҳоси 2 тийин.

КПСС XXIII СЪЕЗДИНИ МУНОСИБ КУТИБ ОЛАЙЛИК

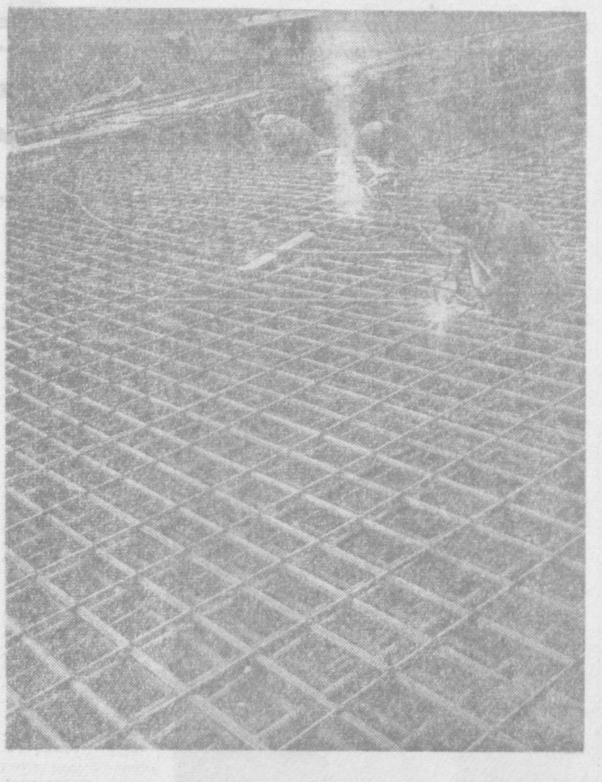

ТЯНЬ-ШАНЬ тоғ тизмалари этагида қад кўтараётган Чорвоқ ГЭСи қурилиши жадал суръатлар билан олиб борилмоқда. Ҳозир қурувчилар Чирчиқ дарёсини бўғиш учун тайёргарлик кўришяпти. Дарё суви тоннеллар орқали Оқава каналига ўтиши керак. Суратда: Оқава канали қирғоқларини бетонлаш учун арматуралар тайёрланяпти.

В. Кожевников фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

БУХОРО ВА СИРДАРЁ ОБЛАСТЛАРИ МАРРАГА ЕТДИ

Бухоро областининг пахтакорлари 17 ноябрь куни йиллик планни бажарганликлари тўғрисида ғалаба рапорти бердилар. Тайёрлов пунктларига 308 минг тонна «оқ олтин» етказиб берилди. Топширилган ҳосилнинг 90 процентдан кўпроғи биринчи сортларга қабул қилинди.

Областда йиллик планнинг муваффақиятли суратда бажарилишига Бухоро, Ғиждувон, Коғон, Вобкент районларидаги хўжаликларнинг пахтакорлари катта ҳисса қўшдилар. Улар ҳозир ўз зиммаларига олған социалистик мажбурият ҳисобига пахта жўнатмоқдалар. Навоий районининг меҳнаткашлари ҳам давлат планини бажаришди.

Бухороликларнинг бу ғалабасида Аму-Бухоро машина каналининг ишга туширилгани жуда катта роль ўйнади.

□ □

Сирдарё областининг қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари ҳам давлатга 430 минг тонна пахта сотиб, йиллик планни шараф билан бажардилар. Бу ютуқда Пахтаорол, Боёвут, Жиззах ва Киров районлари меҳнаткашларининг улуши каттадир. Область механизаторлари қувончли ютуқларни қўлга киритдилар. Улар машиналар билан 208 минг тоннадан кўпроқ пахтани ёки давлатга топширилган ҳосилнинг қарийб 49 процентини териб бердилар.

Йиғим-терим даврида сирдарёлик пахтакорларга Тошкент, Самарқанд, Жиззах, Янгиер, Гулистон шаҳарларининг, район марказларининг меҳнаткашлари, шунингдек студентлар ҳамда қишлоқ мактабларининг ўқувчилари яқиндан ёрдам бердилар.

КПСС XXIII съезди шарафига социалистик мусобақани тобора авж олдираётган Бухоро ва Сирдарё областларининг пахтакорлари далада қолган ҳосилни тезда йиғиштириб олиб, шудгорлашни ҳам барвақт тугаллашга ҳаракат қилмоқдалар.

ЯКУНЛАР, ВАЗИФАЛАР

Республикамиз пахтакорлари янги ажойиб ғалаба қучдилар. Она-Ватанга 3 миллион 800 минг тоннадан ортиқ «оқ олтин» ҳадя этилди. Бу—буюк жасорат, мислсиз қаҳрамонлик намунаси. Бу—республикамиз меҳнаткашлари баҳодирона ишлари қалб ҳарорати, буюк ижодий ва яратувчилик меҳнатининг порлоқ намунасидир. Бу яна шунинг учун ҳам қувончлики, 1965 йилда пахта етиштириш жиҳатидан етти йиллик план топшириқлари ошириб бажарилди. Деярлик ҳамма областлар бу йил давлат планини муддатидан илгари адо этиб, қўшимча мажбурият ҳисобига «оқ олтин» топширмоқдалар.

Республикамиз ҳеч қачон бунчалик юксак ғалабага эришмаган эди. Коммунистик партиямизнинг доимий ғамхўрлиги ва меҳрибонлигидан баҳраманд бўлган, пахтачилик ишининг ҳақиқий миришкорлари ва соҳибкорлари ҳисобланган азамат колхозчилар, совхоз ишчилари, моҳир механизаторлар, хўжаликларимизнинг жонкуяр ва ташкилотчи раҳбарлари ҳар қандай қийинчиликларни, табиат инжиқликларини мардонавор енгиб, сув танқис бўлган об-ҳаво ноқулай келган бир шароитда ҳам пахтадан мўл ҳосил етиштирдилар. Механизация деҳқонларимизнинг оғирини енгиллаштирди, уларнинг энг яқин ёрдамчиси ва деҳқончилик маданиятини ошириш учун курашда катта куч бўлиб хизмат қилди. Бу йил республикамиз бўйича 890 минг тонна «оқ олтин» «зангори кема»ларда териб олинганлиги пахтачиликнинг комплекс механизациялаш йўлида олиб борилаётган самарали ишларимизнинг натижасидир. Бу соҳада пойтахт механизаторлари ажойиб жасорат ва қаҳрамонлик кўрсатдилар. Улар ҳозиргача топширилган пахтанинг қарийб ярмисини машиналарда териб олдилар. Шу кунгача «зангори кема»лар бункерларидан 152 минг тоннадан ортиқ пахта тўкилди.

Пахта етиштиришда, айниқса йиғим-терим ишларини қисқа муддатларда ўтказиш ва комплекс механизацияни кенг жорий этишда карвонбоши бўлаётган Тошкент областининг колхозчилари, совхоз ишчилари ва механизаторлари бу йил ҳам республикамизнинг улкан хирмонига муносиб ҳисса қўшдилар. Ҳозиргача давлатга топширилган пахтамиз 350 минг тоннага яқинлашиб қолди. Ҳамма районлар, деярлик барча колхозлар ва совхозлар йиллик планларини шараф билан бажариб, мажбурият ҳисобига пахта етказиб бермоқдалар. Етиштирилган ҳосилнинг бир грамминн ҳам нобуд қилмай териб олиш ва давлатга топшириш, келгуси йил учун ҳозирдан пухта замин тайёрлаш, дала ишларини конвейер асосида ташкил этиш — олдимизда турган асосий вазифадир. Бунга амал қилиб, ишни шу тахлитда ташкил этган хўжаликларда ҳосилни йиғиштириб олиш ва кузги-қишки ишлар намунали олиб борилмоқда. Ўрта Чирчиқ, Оққўрғон, Юқори Чирчиқ, Оржоникидзе районларининг кўпчилик колхоз ва совхозлари кўсакларни териб олиб, ғўзапояларни йиғиштирмоқдалар. Шу билан бирга бу хўжаликларда пахта майдонининг анча қисми шудгорлаб қўйилди. Ўрта Чирчиқ районининг пахтакорлари ўзлари бошлаган ташаббусга амал қилиб, шудгорлаш ишларини қизитиб юбордилар. Шу ойнинг охиригача ҳамма хўжаликларда ерларни шудгорлаш ва бошқа тадбирларни амалга оширишни тугаллаш учун қизғин кураш олиб борилмоқда.

Деҳқончиликда вақт кутиб турмайди. Олдин ҳаракат қилган, ҳар бир ишни муддатида бажарган пахтакор ютади. Лекин бепарволик, беғамлик қилиб, ютуқлардан маҳлиё бўлиб қолган деҳқон эса кўп нарса ютқазиб қўйиши мумкин. Баъзи хўжаликларда план бажарилгандан сўнг даладаги ҳосилни йиғиб-териб олиш ва келгуси йилга тайёргарлик кўриш ишлари уюшқоқлик билан олиб борилмади. Нобудгарчиликка йўл қўйилмоқда. Натижада энг қулай ва ғанимат кунлар бекорга ўтмоқда. Бундай аҳвол Бўка, Янгийўл районлари хўжаликларида содир бўлмоқда. Бу районлар давлат планини ортиғи билан бажарди, пландан ташқари бир неча минг тонна пахта топширди.

Улар шуни унутмасликлари керакки, областимизнинг бошқа районлари, колхоз ва совхозлари ҳам планларни бажариб, мажбуриятларини адо этиш арафасида турибдилар. Лекин улар беғамлик ва бепарволикка йўл қўяётганликлари йўқ. Бўка район партия, совет ва хўжалик ташкилотларининг энг қимматли хомашё, халқимизнинг бойлиги, ифтихори ва пешона тери билан етиштирилган «оқ олтин» дурдоналарини нобуд қилаётганликларига мутлақо тоқат қилиб бўлмайди.

Пахта — давлат мулки, халқ мулки. Шундай экан, унинг бир граммини ҳам ерда қолдирмай, йиғиб-териб олиш ва давлатга топшириш керак. Область партия комитети Бўка районида юз бераётган бу аҳволни муҳокама қилди ва пахта нобудгарчилигига қарши курашни кучайтириш юзасидан тегишли тадбирлар белгилаб, район раҳбарларини қаттиқ огоҳлантирди. Бўка районидаги аҳвол баъзи жойларда ҳам содир бўлмоқда. Планни тўлдирдик, деган кайфият билан пахтага мол қўйиб юбориш ҳоллари учраб турибди. Айрим колхоз ва совхозларда эса хирмон жойлари, пахта қуритилаётган ерларда ёки уни ташиш вақтида нобудгарчиликка йўл қўйилмоқда. Областимиз пландан ташқари 35 минг тонна ёки ҳаммаси бўлиб давлатга 350 минг тонна пахта етказиб бериш мажбуриятини олган. Бу мажбуриятнинг бажарилиши учун яна бир неча минг тонна пахта беришимиз керак. Шундай экан, бутун куч ва эътибор шарафли бурчимизни — эл-юрт олдида олган юксак мажбуриятимизни тезроқ бажариш учун курашга қаратилмоғи лозим. Бу эса пахтакорлар, колхоз ва совхозлар, район ва областнинг партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотлари, бутун жамоатчиликнинг зўр бериб, ғайрат ва ташаббус билан ишлашини талаб этади.

Бошқа соҳаларда бўлганидек, қишлоқ хўжалиги ходимлари ҳам йилни якунламоқдалар. Деҳқонлар, чорвадорлар, сабзавотчилар янги йилга қувончли натижаларга эришган ҳолда етиб бормоқдалар. Мамлакатга ҳар йилгидан кўпроқ қишлоқ хўжалиги ва чорвачилик маҳсулотлари етиштириб берилмоқда. КПСС Марказий Комитетининг март Пленуми қарорлари қанчалик ҳаётбахш эканлиги, бу қарорлар коммунизмнинг моддий-техника базасини яратишда катта роль ўйнаётганлигини аниқ ва равшан кўриб турибмиз. Лекин олдимизда турган вазифалар яна ҳам улкан ва масъулиятлидир. Ҳар бир ишга пухта замин яратилгандагина унинг натижаси самарали бўлади. Уста деҳқон келгуси йилга ҳозирдан тараддуд кўради. Об-ҳаво қулай келган пайтдан кўпгина хўжаликлар яхши фойдаланмоқдалар. Ерларни чуқур шудгор қилиб, ариқ-зовурларни қазимоқдалар. Бу иш ҳамма хўжаликларда қисқа муддатларда, юқори сифатли ўтказилмоғи лозим.

Буюк воқеалар, тарихий кунлар арафасида турибмиз. Шонли Коммунистик партиямизнинг XXIII съезди яқинлашмоқда. Ҳамма ерда — саноат корхоналари, колхоз ва совхозларда, коммунистик қурилишнинг барча участкаларида съезд шарафига умумхалқ социалистик мусобақаси кенг авж олмоқда. Съездни меҳнатда, ижодда, кураш ва яратувчилик ишларида муносиб совғалар билан кутиб олиш — ҳар бир совет кишисининг туб мақсади ва истагидир. Республикамиз пахтакорларининг ғалаба байрами — пахта байрами яқинлашмоқда. Йилимиз якунлари янада зафарли бўлсин. Улуғ сапаларни коммунистик қурилишда янгидан-янги ғалабалар билан кутиб олайлик. Беш йиллигимизнинг дастлабки йилини ҳам зафарлар билан бошлайлик.

Гўшт тайёрлаш йиллик плани бажарилди

Оржоникидзе районининг колхоз ва совхозлари чорвачиликни ривожлантириш ва унинг маҳсулдорлигини ошириш учун астойдил курашмоқдалар ва бу соҳада яхши натижаларга эришаётирлар.

Район хўжаликлари кеча давлатга 3554 тонна гўшт етказиб бериб, йиллик планни муваффақиятли адо этди. Давлатга гўшт сотиш планларини ошириб бажаришда «Қизил Ўзбекистон», «Октябрь», Ленин номли колхозлар ва «Дўрмон» совхози, шунингдек бошқа илғор хўжаликлар катта ютуқни қўлга киритдилар.

СССР МУДОФАА МИНИСТРИНИНГ БУЙРУҒИ

1965 ЙИЛ 19 НОЯБРЬ | № 312 | МОСКВА ШАҲРИ

Ўртоқ ракетачилар ва артиллериячилар, ракета ва артиллерия саноатининг ходимлари!

Ўртоқ солдатлар ва матрослар, сержантлар ва старшиналар!

Ўртоқ офицерлар, генераллар ва адмираллар!

Бугун совет халқи ва унинг қуролли кучлари ракета қўшинлари ва артиллерия кунини байрам қиладилар. Ватан ўзининг шавкатли ҳимоячиларини, ракетачиларни ва артиллериячиларни, шунингдек, ракета ва артиллерия саноатининг ходимларини шарафлайди.

Бу байрамни совет кишилари сиёсий активлиги ва меҳнат ғайрати юксалган вазиятда нишонламоқдалар. Шаҳар ва қишлоқ меҳнаткашлари, қуролли кучларнинг жангчилари КПСС XXIII съездини муносиб кутиб олишга тайёрланиб, жонажон Коммунистик партия теварагида тағин ҳам маҳкам жипслашмоқдалар ва коммунизм йўлида янги ажойиб ишлар қилиб, Ватанимизни қувонтиришга маҳкам бел боғлаганлар.

Қишлоқ хўжалигини ривожлантириш ва саноат ишлаб чиқаришининг самаралилигини ошириш соҳасида партия ишлаб чиққан энг зарур чораларининг амалга оширилиши коммунизмнинг моддий техника базасини тағин ҳам муваффақиятлироқ вужудга келтиришни, совет халқининг моддий фаровонлигини янада оширишни ва мамлакатнинг мудофаа қобилиятини янада мустаҳкамлашни таъминлайди.

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати меҳнаткашларнинг куч ва ғайратини буюк яратувчилик вазифаларини ҳал қилишга йўллаб, ленинча тинчликсевар ташқи сиёсатни изчиллик билан ўтказиб келмоқдалар, социализм мамлакатларининг бирлигини мустаҳкамлаш, халқларни мустамлака қуллигидан қутқазиш учун, ер юзида тинчликни сақлаб қолиш ва мустаҳкамлаш учун зўр бериб курашмоқдалар.

Партия ва ҳукумат агрессив монополистик доираларнинг айби билан ҳозирги халқаро вазият бир мунча мураккаблашганлигини ҳисобга олмоқдалар. Империализм халқларнинг озодлик ва тараққиёт сари қилаётган ҳаракатини тўхтатишга уринмоқда. АҚШ империалистлари Вьетнамда босқинчилик урушини олиб бормоқдалар, бошқа мамлакатлар ва халқларга зўрлик қилмоқдалар ва уларнинг ишларига қурол кучи билан аралашмоқдалар. Ғарбий Германия реваншчилари ўзларининг жиноий мақсадларини амалга оширмоқ учун ядро қуролини ўз қўлларига олишга уринаётганликлари бутун тинчликсевар инсониятни жиддий ҳаяжонга солмоқда.

Империализмнинг агрессив йўли кучайтирилаётганлиги Совет Иттифоқидан ва бошқа социалистик мамлакатлардан ҳушёрликни бўшаштирмасликни ва ўзларининг мудофаа қобилиятларини бутун чоралар билан мустаҳкамлашларини талаб қилмоқда.

Коммунистик партия ва совет халқи мамлакат мудофаасини мустаҳкамлаш, қуролли кучларимизнинг жанговар қувватини такомиллаштириш тўғрисида ҳормай-толмай ғамхўрлик қилмоқдалар.

Энг замонавий мудофаа воситаларига эга бўлган совет қуролли кучлари қардош социалистик давлатларнинг армиялари билан бирга совет юртининг ва социалистик ҳамдўстликдаги барча мамлакатларнинг хавфсизлигини сергаклик билан қўриқлаб турибдилар.

Армия ва флотнинг барча жангчилари каби ракета қўшинларининг ва артиллериянинг шахсий состави ҳам ўзининг жанговар маҳоратини ҳормай-толмай такомиллаштирмоқда, юксак ҳушёрлик кўрсатмоқда ва агар агрессор ботиниб Совет Ватанимизга ҳужум қиладиган бўлса, унга исталган пайтда қақшатғич зарба беришга тайёр.

Сизларни байрам билан—ракета қўшинлари ва артиллерия куни билан табриклайман ва қутлайман.

Байрамни нишонлаш юзасидан БУЮРАМАН:

Бугун, 1965 йил 19 ноябрда Ватанимиз пойтахти Москвада, иттифоқдош республикаларнинг пойтахтларида, шунингдек қаҳрамон шаҳарларда йигирма марта тўп отилиб, салют берилсин.

Яшасин коммунизм қураётган буюк совет халқи!

Яшасин СССРнинг шавкатли қуролли кучлари ва бу кучларнинг ўт очувчи бош қуввати бўлган ракета қўшинлари ва артиллерия!

Ҳамма ғалабаларимизнинг илҳомчиси ва ташкилотчиси бўлган жонажон Коммунистик партияга шоншарафлар!

СССР Мудофаа министри Совет Иттифоқи Маршали

Р. МАЛИНОВСКИЙ.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ БУЙИЧА 1965 ЙИЛ 19 ДЕКАБРДА САЙЛАНАДИГАН ХАЛҚ СУДЛАРИ ВА ХАЛҚ СУДЬЯЛАРИНИНГ СОНИ ТУҒРИСИДА

Оҳангарон шаҳар халқ судига 2 халқ судьяси,
Олмалиқ шаҳар халқ судига 2 халқ судьяси,
Бекобод шаҳар халқ судига 1 халқ судьяси,
Чирчиқ шаҳар халқ судига 2 халқ судьяси,
Янгийўл шаҳар халқ судига 1 халқ судьяси,
Оққўрғон район халқ судига 2 халқ судьяси,
Бекобод район халқ судига 1 халқ судьяси,
Бўка район халқ судига 1 халқ судьяси,
Юқори Чирчиқ район халқ судига 1 халқ судьяси,
Калинин район халқ судига 2 халқ судьяси,
Оржоникидзе район халқ судига 3 халқ судьяси,
Ўрта Чирчиқ район халқ судига 2 халқ судьяси,
Янгийўл район халқ судига 2 халқ судьяси.

МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ.

Ракета қўшинлари ва артиллериячилар байрамини жангчилар катта хурсандчилик билан нишонламоқдалар.

Е. Удовиченко фотоси. (ТАСС фотохроникаси).

БУГУН РАКЕТА ҚЎШИНЛАРИ ВА АРТИЛЛЕРИЯ КУНИ

СОВЕТ РАКЕТА ҚЎШИНЛАРИ

Бугун ракетачи қўшинлар барча совет халқи билан бирга ўз байрамлари — Ракета қўшинлари ва артиллерия кунини нишонлайдилар.

Стратегик аҳамиятга эга бўлган ракета қўшинлари империалистик давлатларнинг Совет Иттифоқи ва барча социалистик лагерга қарши агрессив ниятларига жавоб тарзида яратилди ва ривожлантирилди.

Улуғ Ватан урушидан сўнгги дастлабки йилларда Америка Қўшма Штатлари ядро монополиясига эга бўлиб, халқаро муносабатлардаги ҳамма масалаларни шу қурол ёрдами билан ҳал қилишга уриндилар.

Совет халқи ҳозирги замон империализмининг кучи, унинг сиёсатидаги агрессивлик ва авантюризмни ўз вақтида ва тўғри баҳолай билди ҳамда Совет давлати мудофаасини энг юксак даражада сақлаб туриш учун барча чораларни кўрди. Социалистик экономика, фан ва техниканинг улкан муваффақиятлари базасида қисқа муддатларда Совет Иттифоқи ва барча социалистик мамлакатлар мудофаа қобилиятини оширишнинг муҳим тадбирлари белгиланди.

Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флоти энг замонавий ракета-ядро қуроллари билан етарли даражада қуролланди. Бу ҳол Совет Қуролли Кучлари жанговар қудратининг ўсишига мислсиз катта таъсир кўрсатди. Бу қуролнинг қўшинларнинг ҳамма турларида оммавий тарзда жорий қилиниши уларнинг жанговар имкониятларини кескин оширди, Совет Армияси тап-

Николай КРИЛОВ
Совет Иттифоқи Маршали, стратегик аҳамиятга эга бўлган ракета қўшинлари бош қўмондони.

□ □

килий структурасида ва жанговар ҳаракатлар олиб бориш усулларида тубли ўзгаришларга олиб келди.

Баллистик ракеталар ва қудратли ядро зарядларини кўплаб ишлаб чиқариш йўлга қўйилиши билан Совет давлати жанговар кучининг асосий зарбдор кучи — стратегик аҳамиятга эга бўлган Ракета қўшинлари яратилди. Қисқа муддат ичида бу қўшинлар коммунизм қурувчиларининг тинч яратувчилик меҳнатини ишонч билан сақловчи қудратли қалқонга, агрессорларнинг жаҳон терма ядро урушини очиб юборишига қарши кучли тўсиққа айланди. Стратегик аҳамиятга эга бўлган ракета қўшинлари яратилгандан буён ўтган вақт ичида сон ва сифат жиҳатидан ўсди.

Агар ядро қуроли ва ракеталар АҚШ ва унинг ҳарбий блоклар бўйича иттифоқчилари қўлида босқинчилик ва эрксевар халқларга қарши тазйиқ қуроли бўлса, социалистик мамлакат ракета ядро қуроли барча социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари ва бутун тинчликсевар инсоният мустақиллиги ва хавфсизлигининг ишончли гаровидир. У коммунизм қураётган совет халқи тинч яратувчилик меҳнати посбони бўлиб турибди.

Ракета қўшинлари СССР Қуролли Кучларининг энг қудратли тури сифатида ҳозирги замон урушида асосий вазифаларни ҳал қилишга мўлжаллангандир. Бу қўшинлар саноқли дақиқаларда, ҳар қандай об-ҳаво шароитида душманнинг ҳар қандай масофада турган жуда кўп объектларига бир вақтнинг ўзида кучли зарба бера олишга қодир. Совет ракеталари душманнинг орқа томонидаги ва ҳарбий ҳаракатлар майдонидаги қуролли кучларига жуда катта талофатлар бера олади, унинг ялпи қирғин воситалари ва бошқа муҳим ҳарбий объектларини яксон қила олади. Ракета қўшинларининг жанговар имкониятлари урушнинг боришигагина эмас, балки унинг қандай якунланишига ҳам ҳал қилувчи таъсир кўрсата олади.

Совет стратегик ракеталари энг катта ядро зарядларини нишонга элтиб боришга қодирдир. Улар жуда аниқ уриши ва белгиланган нишонларни батамом яксон қила билиши билан ажралиб туради. Совет қитъалараро ракеталарининг бир неча бор учирилиши уларнинг нишонга жуда аниқ бориб тушишини кўрсатди. Ракеталар жуда катта тезлиги, бошқариш системасининг батамом мустақиллиги туфайли ракетага қарши мудофаани ҳам писанд қилмайди.

Ракета-ядро қуроллари соҳасида илғор капиталистик мамлакатлардан устунлигимиз — бу социалистик системанинг капиталистик система устидан социал-иқтисодий, илмий-техникавий ва ҳарбий соҳадаги устунлиги рамзидир.

(Давоми учинчи бетда).

ХАЛҚ ОҚСОҚОЛИ

(М. И. КАЛИНИН ТУҒИЛГАН КУНГА 90 ЙИЛ ТЎЛДИ)

БУГУН Коммунистик партия ва Совет давлатининг энг атоқли арбобларидан бири, В. И. Лениннинг содиқ сафдоши Михаил Иванович Калининнинг туғилган кунга тўқсон йил тўлди.

М. И. Калинин революцион фаолияти ўтган асрнинг 90-йиллари ўрталаридан, яъни Россияда оммавий ишчилар ҳаракати кучаётган, помешчик ва капиталистларнинг шафқатсиз зулмига, чор самодержавиесининг ўзбошимчалигига қарши халқ революцияси учун шарт-шароит етилаётган даврдан бошланади.

М. И. Калинин В. И. Ленин билан бирликда яширин марксистик тўгаракларда қатнашади. 1895 йилда Ленин томонидан Петербургда тузилган «Ишчилар синфини озод қилиш учун кураш союзи»да ишлайди. У В. И. Ленин раҳбарлигида большевиклар партиясини тузишда, большевикларнинг оммавий газетаси — «Правда»ни ташкил қилишда, Улуғ Октябрь социалистик революциясини тайёрлаш ва амалга оширишда актив қатнашади. М. И. Калинин йигирма йилдан кўпроқ вақт махфий революцион иш олиб борди, шу давр ичида бир неча марта қамаладн ва сургун қилинади. Бироқ чоризмнинг тўхтовсиз таъқиблари унинг мустаҳкам иродасини, кучли революцион руҳини бука олмади.

М. И. Калинин Ленин партияси вояга етказган профессионал революционер эди. У Октябрнинг ғалабасидан кейин дунёда биринчи социалистик давлатнинг энг атоқли қурувчилари ва раҳбарларидан бири бўлиб қолди. 1919 йилда В. И. Лениннинг таклифи билан у давлат ҳокимиятининг олий органига бошлиқ қилиб сайланди.

М. И. Калинин йигирма етти йил давлат ҳокимиятининг олий органига бошчилик қилиб, ўзининг доно раҳбар эканлигини кўрсатди, мамлакатимизда умумхалқ ҳурматига сазовор бўлди.

Давлат тўғрисидаги ленинча таълимотга амал қилиб, М. И. Калинин ўзининг бутун кучи, билимини, ўзининг бутун турмуш тажрибасини социалистик давлат қуриш ва уни мустаҳкамлаш ишига бағишлади. У янги типдаги давлат аппаратини, яъни миллионлаб меҳнаткашларнинг кенг фаолияти ва ижодий ташаббусига асосланган янги аппаратни яратиш ва такомиллаштириш йўлида жуда катта иш олиб борди.

М. И. Калинин Коммунистик партия ва Совет давлатининг социалистик қурилишга оид энг муҳим қонун ва қарорларини ишлаб чиқишда, мамлакатимиз қиёфасини тубдан ўзгартириб юборган беш йиллик планларни ишлаб чиқишда жуда фаол қатнашди. У социалистик Ватанимизнинг ички ва ташқи душманларига қарши кураш, мамлакатимиз мудофаасини мустаҳкамлаш, ишчилар билан деҳқонлар иттифоқини мустаҳкамлаш, совет халқлари дўстлигини мустаҳкамлаш йўлида ҳормай-толмай ишлади.

М. И. Калинин совет республикаларини бир иттифоқ давлатига бирлаштириш, Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг миллий сиёсатини изчиллик билан амалга ошириш йўлида ҳам катта ишлар қилди. Ана шу мақсадда у Коммунистик партия ва Совет давлатининг топшириғига мувофиқ Ўрта Осиёга бир неча бор келган.

М. И. Калинин 1925 йил 2 февралда Тошкентга келди. Шаҳарнинг ва теварак-атрофдаги қишлоқларнинг ўн минглаб меҳнаткашлари бутуниттифоқ оқсоқолини шод - хуррамлик билан кутиб олдилар.

М. И. Калинин Ўрта Осиёда бўлганида Ўзбекистон билан Туркманистоннинг партия ва Советлар съездларига қатнашиш билангина чекланиб қолмади. М. И. Калинин ўзининг бу сафари билан кўпдан бери қилиб келаётган орзусига етганлигини ва бу ерда бўлишидан фойдаланиб ишларнинг аҳволи ҳамда аҳоли билан кенг танишиш ниятида эканлигини айтди. Чиндан ҳам, М. И. Калинин бу ерда бўлган вақтида Ўрта Осиё халқларининг экономикаси, маданияти ва урф-одатлари билан яқиндан танишди, айниқса хотин-қизларнинг аҳволи билан қизиқди.

М. И. Калинин Ўзбекистон ва Туркманистоннинг бир неча районларига борди. Тошкент, Самарқанд, Бухоро, Андижон, Қўқон, Фарғона, Ашхобод ва бошқа жойларда бўлди. М. И. Калинин меҳнаткашларнинг митинг ва йиғилишларида, съезд ва конференцияларида бир неча марта нутқ сўзлади, меҳнаткашларнинг вакиллари, турли касб эгалари билан самимий суҳбатлашди. Масалан, у Тошкент шаҳридаги «Деҳқонлар уйи»да «Қўшчи» союзи билан батракларнинг қўшма мажлисида. Бухорода шаҳар меҳнаткашлари митингида, Ўзбекистон Коммунистик партиясининг I таъсис этувчи съездида, Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Советларининг I таъсис этувчи съездида ва бошқа йиғилишларда сўзга чиқди; 1925 йил 2 февралда Тошкент матбуот вакиллари билан, 10 февралда Андижондаги пахта заводи маъмурияти билан суҳбатлашди. Бундан ташқари у Ўзбекистон Компартиясининг I съездида халқаро ва ички аҳвол тўғрисида доклад қилди.

М. И. Калининнинг ана шу доклади, нутқлари ва суҳбатлари ҳамда газеталарда босилган мақолалари катта тарихий аҳамиятга эга бўлиб, уларда Ўрта Осиёдаги республикаларнинг партия ва совет қурилишига доир, уларнинг экономикаси ва маданиятининг тараққийсига доир энг муҳим масалалар кенг ёритиб берилди. Ўрта Осиёда Ўзбекистон ССР ва бошқа республикалар тузиш ва уларни ривожлантириш, маҳаллий партия ташкилотларини ғоявий-ташкилий жиҳатдан мустаҳкамлаш масалаларига эътиборни жалб этди. У Улуғ Октябрь социалистик революцияси Ўрта Осиё халқларининг, шу жумладан, ўзбек халқининг тарихий тақдири учун ҳал қилувчи аҳамиятга эга эканлигини тушунтириб берди.

М. И. Калинин Ўзбекистон коммунистлари ва бутун меҳнаткашларини миллатчиликнинг ҳар қандай кўринишларига қарши кескин кураш олиб боришга, мамлакатимизнинг барча халқлари ўртасидаги дўстлик ва интернационал бирликни ҳормай-толмай мустаҳкамлашга чақирди. У ўз нутқларида Ўзбекистон экономикасини юксалтириш, саноат ва қишлоқ хўжалигида, айниқса пахтачиликда меҳнат унумдорлигини ошириш, механизация ва агротехникани кенг қўллаш, ер-сув ислоҳоти ўтказиш тўғрисида қимматли маслаҳатлар берди.

Меҳнаткашларнинг аҳволини яхшилаш ва маданий савиясини ошириш тўғрисида, айниқса ўзбек хотин-қизлари орасида олиб бориладиган ишларни кучайтириш, уларни ишлаб чиқаришга, давлат ва жамият ишларига кенг жалб этиш тўғрисида тинмай ғамхўрлик қилиш Ўзбекистон коммунистларининг энг муҳим вазифаси эканлигини алоҳида ўқтирди.

М. И. Калинин коммунистик жамият қурилишининг улуғ курашчиси ва илҳомчиси эди. Коммунистик партия, Совет давлати ва халқнинг бутун куч-ғайрати, деган эди у, бу оламшумул-тарихий вазифани ҳал этишга бўйсундирилмоғи лозим. «Бизда баъзи кишилар коммунизмни қандайдир мавҳум тасаввур қиладилар, бу тушунчага конкрет маъно бермайдилар, — деб кўрсатган эди М. И. Калинин. — Хўш, коммунизм нима? Бу: мумкин қадар кўпроқ ва мумкин қадар сифатлироқ маҳсулот бер, демакдир. Бунда мен фақат жисмоний маҳсулотнигина эмас, балки интеллектуал маҳсулотни ҳам назарда тутаман...». М. И. Калинин меҳнат унумдорлигини ошириш, совет кишиларини меҳнат интизомига қатъий риоя қилиш руҳида, пролетар интернационализми руҳида, СССР халқларининг тенг ҳуқуқлилиги ва дўстлиги руҳида тарбиялаш коммунистик жамият қуришнинг энг зарур шарти эканлиги тўғрисида кўп гапирар эди.

Атоқли ленинчи ўзининг бутун ҳаётини халқнинг бахт-саодати учун, коммунизмнинг ғалабаси учун курашга бағишлади. У бу курашни ўз ҳаётининг мазмуни деб билар эди. «...Коммунизм, — деган эди у, — ишчилар синфининг ҳаёти ва курашини чуқур мазмун билан бойитади, тўлдиради».

М. И. Калинин раҳбар кадрларнинг назарий билими ва маданий савиясини оширишга жуда катта эътибор берар эди, ўзлари ишлаб турган соҳага оид ҳамма умумий адабиётларни албатта ўқиб чиқишни тавсия қилар эди уларга.

Бутуниттифоқ оқсоқоли Ватанимизнинг қудратини мустаҳкамлашга, совет кишиларини матонатли ва мард бўлишга чақирди. У Улуғ Ватан уруши йилларида, оғир касал бўлишига қарамай, жанговар сафда турди. Ўша йиллари унинг қизғин, доно сўзлари халқ оммасида совет ватанпарварлиги ҳиссини уйғотди, уларни фронтда ва мамлакат ичкарисида қаҳрамонликларга ундади, армия ва халқда ҳаққоний ишимизнинг ғалаба қилишига ишончни мустаҳкамлади.

Истеъдодли марксист, пропагандист ва ажойиб публицист М. И. Калининнинг халқ олдида сўзлаган кўпдан-кўп нутқлари, унинг ишчилар, деҳқонлар ва зиёлиларга, совет ёшларига атаб ёзган мақолалари социалистик давлат қуриш ва меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш тўғрисидаги идеяларга қўшилган бебаҳо ҳиссадир.

М. И. Калинин узоқ бетобликдан сўнг, 1946 йил 3 июнда вафот этди. ВКП(б) Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети ва СССР Олий Совети Президиумининг М. И. Калинин вафоти муносабати билан эълон қилинган ахборотида: «Буюк революционер ва социалистик давлат қурувчиси ўртоқ Калининнинг бутун жўшқин ҳаёти ва самарали фаолияти—халққа садоқат билан хизмат қилиш ва Ватанга чуқур садоқат намунасидир» — дейилган эди.

Улуғ революционер, Коммунистик партия ва Совет давлатининг атоқли арбоби, СССР халқларининг озодлиги ва бахт-саодати йўлида толмас курашчи М. И. Калининнинг хотираси барча совет кишиларини коммунизм тантанаси йўлида фидокорона меҳнат қилишга илҳомлантиради.

А. АЮПОВ,
Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги Партия тарихи институтининг старший илмий ходими.

ПАРТИЯ МАОРИФИ ШОХОБЧАЛАРИДА

БИЛИМГА МУҲАББАТ

Районимиз коммунистлари, комсомоллари ва партиясиз активлар партия маорифи ўқувини уюшқоқлик билан бошлаб юбордилар. Район партия комитети ва бошланғич партия ташкилотлари янги ўқув йилини КПСС Марказий Комитети тавсияномаларида кўрсатилганидек янгича ташкил этдилар. Коммунистларнинг марксизм-ленинизм назариясини амалиёт билан боғлаб пухта ўрганишлари учун барча имкониятлар яратилди. Мактаблар, семинарларни ташкил этишда коммунистларнинг назарий тайёргарлиги ва хоҳишлари ҳисобга олинди. Бошланғич партия ташкилотлари деярли ҳар бир тингловчи билан якнама-якка суҳбат ўтказди. Бу ишда партия бюросининг аъзолари, пропагандистлар жон койитдилар.

Партия сиёсий ўқувини пухта уюштиришда Октябрь революцияси номли тепловоз-вагон ремонти заводи, каноп фабрикаси, «Қизил тонг» фирмаси, «Узгипросельстрой» бошқармаси, Бирлашган нашриёт бошланғич партия ташкилотлари айниқса жонбозлик кўрсатдилар.

Бу сиёсий маориф ўқув йилида 232 та бошланғич сиёсий мактаб тузилиб, унга 4 мингдан ортиқ коммунист ва 300 дан кўпроқ комсомол жалб этилди. 182 жойда марксизм-ленинизм асослари мактаби ташкил этилди. Марксча-ленинча назария проблемаларини ўрганиш бўйича 148 та назарий семинар ишлаб турибди. Райондаги мингдан ортиқ коммунист партия ўқувининг мустақил формасини танлаб олдилар.

Бошланғич партия ташкилотлари коммунистларнинг ўрта умум таълим мактаблари ва олий ўқув юртларида ўқишлари учун катта имкониятлар яратиб берди. 1768 коммунист ўз маълумотини ошириш учун кечки мактаблар, техникумлар ва олий ўқув юртларига кириб таҳсил кўрмоқда.

Ўтган йилги хатоларни такрорламаслик учун партия ташкилотлари пропагандистлар танлаш ишига катта эътибор бердилар. Район бўйича мингга яқин билимдон, коллективда обрў қозонган коммунист сиёсий тўгаракларга пропагандист ва консультант қилиб тайинланди. Уларнинг кўпчилиги республика, шаҳар ва район семинарларида иштирок этдилар. Район партия маорифи кабинети пропагандистлар учун доимий ишлаб турувчи семинар ва консультациялар уюштириб туради.

Район партия комитетининг агитация ва пропаганда бўлими оммавий-сиёсий ишлар савиясини кўтаришга жиддий эътибор бермоқда. Ҳозирги вақтда районимизда 17 халқ университети ишлаб турибди. Тошкент темир йўл транспорти инженерлари институти ҳузуридаги марксизм-ленинизм назарияси ва парктикасини ўрганиш университети, Бирлашган нашриёт ҳузуридаги коммунистик меҳнат университети, қишлоқ хўжалик институти ҳузуридаги халқлар дўстлиги университети ва бошқа кўпгина университетлар шулар жумласидандир.

Саноат корхоналарида 17 та коммунистик меҳнат мактаби ташкил этилди. 24 та оммабоп лекторий, район раҳбар кадрлар мактаби, агитаторлар, партия ташкилотлари секретарлари ўринбосарлари, деворий газеталар редакторлари мактаблари ишлаб турибди. Районнинг 170 раҳбар ходими кечки марксизм-ленинизм университетида таҳсил кўрмоқда.

Янги партия сиёсий ўқув йилига тайёргарлик кўришда бирмунча камчиликларга ҳам йўл қўйилди. Тепловоз ва 2-вагон депоси коммунистлари етарли даражада назарий тайёргарлиги бўлмаган кишиларни индивидуал план бўйича ўқишларига рухсат берган. Партия ташкилоти бу коммунистларнинг ўқуви устидан контроллик олиб бориши қийин, албатта. «Ташлимводторг», «Баҳор» ресторани ва бошқа савдо ташкилотлари ўз пропагандистларини семинарга келишларини таъминламади.

Комсомол сиёсий маорифини ташкил этиш ва унинг устидан контролликни олиб бориш партия ташкилотлари ишининг ажралмас қисмидир. Бироқ райондаги 3-автокомбинат, марказий универсал магазин, 2-вагон депоси ва бошқа баъзибир партия ташкилотлари комсомол сиёсий маорифи масалалари билан суст шуғулланаётир.

Партия ташкилотлари ёшларни революцион традицияларни ва марксизм-ленинизм назариясини пухта эгаллашлари учун ғамхўрлик қилишлари керак. Комсомол сиёсий мактаблари пропагандистлигига пухта билимга эга бўлган коммунистларни тавсия этиш лозим.

Ишлаб чиқаришда муваффақиятларга эришишнинг энг қисқа йўли — оммавий-тарбиявий ишларни кучайтиришдан иборат. Буни яхши англаган бошлангич партия ташкилотларимиз бу йилги сиёсий маориф ўқувини ҳар қачонгидан юқори савияда олиб боришга интилмоқдалар.

М. АРЗАНОВА,
Ўзбекистон КП Ленин район комитети пропаганда ва агитация бўлимининг мудири.

ЗЎР ҚИЗИҚИШ

Партия ўқиши ва комсомол сиёсий маорифи системасидаги мактаб ва тўгаракларда янги ўқув йили бошланди. «Ташсельмаш» заводида дастлабки машғулотлар уюшқоқлик билан ўтди.

Партия комитетининг ва методика советининг аъзолари эрталаб цех ва бўлимларни яна бир марта айланиб чиқдилар, партия ташкилотларининг секретарлари ва пропагандистлар билан суҳбатлашдилар. Кундуз соат 2 да эса, иккинчи ва учинчи сменаларда ишловчи тингловчилар тўпландилар.

Қуюв цехининг кенг қизил бурчагида бошланғич сиёсий мактаб (раҳбари инженер Г. И. Брюховецкий) «Жамият тараққиёти тўғрисида нималарни билиш керак» деган темада машғулотларни бошлаб юборди. Сиёсий мактаб составида уч цех—йиғув, қуюв ва пайвандлаш цехларининг коммунистлари ва партиясиз ишчилари бор. Пропагандист батафсил гапириб, масаланинг моҳиятини оммабоп шаклда қадамба-қадам баён қилиб беради. Бу ерда тўплангаплар унинг сўзларини диққат билан тинглайдилар. Ҳар бир тингловчи олдида дафтар ёки ёндафтари бор. Тингловчилар шу дафтарларга ёзадилар. Лекция тамом бўлгандан кейин мактаб раҳбари саволларга жавоб беради.

Тўрт йилга мўлжалланган марксизм-ленинизм асослари мактаби партия тарихини ўрганишга киришди. Бу мактаб асосан тўртта тайёрлов цехининг коммунист ишчиларидан ташкил этилган. Пропагандист, участка мастери М. Н. Шарапов Россияда марксистик партияни тузиш учун кураш тўғрисида, РСДРПнинг ташкил этилиши, большевизмнинг вужудга келиши тўғрисида кириш лекциясини ўқиди.

Инженер-техник ва маъмурий ходимлар учун завод бошқармаси ҳузурида ташкил этилган марксизм-ленинизм асослари мактабида ҳам машғулотлар ана шу темага бағишланди. Инженер В. Н. Убоговичнинг фактларга бой бўлган лекцияси зўр қизиқиш туғдирди. У, ўзига партия комитети топширган пропагандистлик ишини беш йилдан буён муваффақиятли равишда олиб бормоқда ва ҳамиша ишончни оқламоқда.

Машинасоз коммунистларнинг ҳаммаси ўқимоқда. 350 дан кўп бўлган бу машинасозлар бешта бошланғич сиёсий мактабда ва 8 та марксизм-ленинизм асослари мактабида шуғулланмоқда. Асосан завод мутахассислари, цех ва бўлимларнинг бошлиқларидан иборат бўлган етмиш коммунист мустақил шуғулланмоқда. Улар сиёсий адабиёт устида ишлаш соҳасида катта тажриба орттиришган. Юқори типдаги тўртта назарий семинар ўз билимларини мустаҳкамлашда уларга ёрдам беради. Партия аъзоларидан яна 140 киши олий ўқув юртларининг кечки ва сиртқи бўлимларида ҳамда ўрта махсус ўқув юртларида таълим олмоқда.

Комсомоллар коммунистлардан ибрат олмоқдалар. 12 тўгарак тингловчилари машғулотларга киришдилар. «Кругозор» ва «Глобус» тўгараклари ташкил қилинди. Ёш машинасозлардан неча юзлаб киши олий ва ўрта ўқув юртларининг сиртқи ва кечки бўлимларида ўқимоқдалар, уларнинг кўплари заводдаги халқ университети «Юность» факультетининг тингловчиларидир.

Партиясиз ишчилар ҳам эсдан чиқариб қўйилгани йўқ. Улардан бир қисми партия ўқиши системасидаги мактабларга қабул қилинган. Неча юзлаб ишчилар учун цех кинолекторийлари очиб берилган, сиёсий ахборотлар, савол ва жавоб кечалари ўтказилмоқда.

(ЎзТАГ).

ПАРТИЯ сиёсий маорифи шохобчаларида машғулотлар бошлаб юборилди. Суратда: Ўрта Чирчиқ районидаги Терешкова номли колхозда жойлашган 16-ўрта мактаб директори А. К. Қаландаров икки йиллик бошланғич сиёсий мактабда машғулот ўтказмоқда.

В. Кожевников фотоси,
(ЎзТАГ фотохроникаси).

ГАЗЕТА ВА ЖУРНАЛ ҲАР БИР ХОНАДОНГА

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИДА

Ўзбекистон КП Тошкент область комитетининг бюроси Оққўрғон, Бўка ва Калинин районларида вақтли матбуотга обуна қабул қилиш қониқарсиз бораётганлиги ҳақида қарор қабул қилди.

Қарорда таъкидланишича, областда вақтли матбуот тарқатиш, газета ва журналларга оммавий равишда обуна бўлиш жуда секин кетяпти. Айниқса Оққўрғон, Бўка ва Калинин районларида обуна қабул қилиш қониқарсиз аҳволда. Агар 1965 йилнинг биринчи январига қадар қабул қилинган обунага таққослаб кўрилса область бўйича шу йилнинг 15 ноябрига қадар обуна қабул қилиш 95,4 процентни ташкил қилган Бўка районида эса 58,3, Калинин районида 61,5 ва Оққўрғон районида 84,8 процентга тўғри келади.

Марказий газеталарга ёзилиш Оққўрғон районида 72,3, Бўка районида 51,7, Калинин районида эса 45,2 процентни ташкил қилади, холос. 1965 йил учун Бўка районида марказий журналларга 2801 нусха ёзилган бўлса, 1966 йил учун эса бор-йўғи 2089 нусха ёки бу йилгига нисбатан 74,5 процент обуна қабул қилинган.

Бу районларда республика газета ва журналларига обуна ҳам яхши кетаётир деб бўлмайди. Область ва район газеталарига ёзилишдаги аҳвол ҳам жиддий ташвиш туғдирмоқда. Бўка районида 1965 йил учун область газеталарига 3860 нусха ёзилган бўлса, 1966 йил учун атиги 1760 нусха қабул қилинган. Бу эса бу йилги обунага нисбатан 45,5 процентни ташкил қилади. Район газетасига обуна қилиш эса 44,6 процент бўлган. Калинин районида область газеталарига обуна қабул қилиш 53,6 процент, район газетасига обуна қабул қилиш атиги 48,1 процентни ташкил этади. Бу районларда марказий газеталарга обуна қабул қилиш 1965 йилги обунага нисбатан 50 процентдан ошмайди. Марказий ва республика партия журналлари «Партийная жизнь», «Коммунист», «Политическое самообразование», «Агитатор», «Коммунист Узбекистана»га обуна қабул қилиш ёмон бормоқда. Бўка районида «Коммунист» журналига ҳаммаси бўлиб 28 нусха, «Политическое самообразование» журналига 22 нусхага обуна бўлинган, холос. Ваҳоланки, районда сиёсий маориф шохобчаларида 228 пропагандист бор.

Район партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари обуна қабул қилишдек энг муҳим сиёсий кампанияга тегишлича баҳо бермаётганликлари сабабли ҳам вақтли матбуотга, газета ва журналларга обуна қабул қилиш ана шундай қониқарсиз аҳволда.

Район партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари обуна қабул қилиш кампаниясига жамоатчи активларни, коммунистлар, партиясизлар, пропагандистлар, агитаторлар ва комсомолларни кенг жалб қилмаганлар. Нашр қилинаётган газета, журналларнинг характери ва йўналиши, қайси газета ва журналларга обуна бўлиш мақсадга мувофиқ эканлиги ишчилар, колхозчилар ўртасида кенг тушунтирилмаяпти.

«Союзпечать» район бўлимларининг ходимлари ҳам меҳнаткашлар ўртасида тушунтириш ишларини олиб бориб, уларни кам вақт сарфлаб газета-журналларга тезроқ обуна бўлишлари ҳақида тегишли иш қилишмаяпти. Аҳоли бевосита яшаётган жойларда камдан-кам бўлишяпти.

Область партия комитети бюроси қарорида Бўка, Калинин ва Оққўрғон район партия комитетларининг обуна қабул қилишдаги бундай аҳволни шу йил 25 ноябргача яхшилаш, ҳар бир районда минг кишига камида 700 нусха газета ва журналларга обуна бўлишини таъминлаши вазифаси юкланди.

Область партия комитетининг бюроси шаҳар партия комитетлари, район партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотларидан обуна кампаниясига жиддий эътибор бериб, қолган муддат ичида обуна қилишни муваффақиятли тамомлаш учун коммунистлар, партиясизлар, пропагандистлар, агитаторлар ва комсомоллар — жамоатчилик активини кенг жалб қилишни талаб қилди. Колхозчилар, ишчилар, хизматчилар ўртасида нашрлар характерини тушунтириб, қайси газета-журналларга ёзилиш мақсадга мувофиқ эканлигини тушунтириш лозим. Ҳар бир хонадоннинг газета ва журналларга ёзилишларини таъминлаш керак.

«Союзпечать» ходимлари ва жамоатчи матбуот тарқатувчилар, аҳолининг газета ва журналларга обуна бўлишларини таъминлаш чораларини кўриши талаб қилинади.

Алоқа органлари ишини назорат остига олиниб, газета ва журналларни обуначиларга ўз вақтида етказиб беришларига эришиш лозим.

Унутилмас учрашув

Рўпарамизда олтмиш беш ёшлардаги бир кампир ўтирибди. Унинг қисматига, ҳаётига назар ташласангиз, республикамизнинг ҳаёти кўз ўнгингиздан ўтади. У, Михаил Иванович Калинин билан илк бор учрашган пайтини эслайди. Бу учрашув ўзи сингари кўпгина камбағаллар қатори унинг учун ҳам янги ҳаёт мактаби бўлган.

Бу воқеа қирқ йил муқаддам — 1925 йилда Тошкентдаги деҳқонлар уйида содир бўлди. М. И. Калинин меҳнаткашлар билан учрашувда ўша пайтда ҳамманн тўлқинлантириб турган ишлар ҳақида гапирди. Деҳқон хўжалигини қандай қилиб кўтариш мумкин? Революция билан қўлга киритилган ҳокимиятни қандай қилиб мустаҳкамлаш керак? Михаил Иванович ёш Советлар давлати олдида кўндаланг бўлган қийинчиликлар тўғрисида ленинча дангаллик билан гапирар эди. Шу қийинчиликларнинг кўпи ўзбек деҳқонининг уйига ҳам кириб келди. Ленин бу қийинчиликларни бартараф этса бўлади. Бунинг йўли — ишчи билан деҳқоннинг, меҳнат аҳлининг мустаҳкам иттифоқидир.

Михаил Иванович шу гапларни айтар экан, оталарнинг ишини давом эттириши лозим бўлиб турган болалар ҳақида ҳар бир онага, ҳар бир отага гап тайинлаётгандек бўлар эди.

—... Бизнинг ўрнимизни болаларимиз эгаллайди, ишингиз олға босаётганини, фарзандларингиз сиз бошлаган ишни ниҳоясига етказаётганини сезсангиз, шундай ҳис ишда кишига айниқса куч-қувват бахш этади... Ильич юборган вакилнинг бу сўзларида ўзбек халқининг олға босишига, янги, ёруғ ҳаёт қуриб олишига ишонч сезилиб турарди.

Давлат бошлиғи бўлиб қолган питерлик ишчига чачвон орасидан назар ташлар экан, ёш ўзбек жувони ўша дамда воқеалар гирдоби шу пайтдан бошлаб ўзини қаърига тортиб кетажагини хаёлига ҳам келтирмаган эди. Айниқса давлат ишларини ҳал қилмоқ учун Михаил Иванович билан неча марталаб юзма-юз келишга мушарраф бўлажагини сира-сира ўйламаган эди.

Узбекистон республикасини эълон қилиш учун Михаил Иванович Узбекистонга келган ўша унутилмас йил Жаҳон Обидованинг қисматида бурилиш ясаган йил бўлди. У, Тошкент камбағал деҳқонлар Қўшчи союзининг хотин-қизлар бўлимига бошчилик қила бошлади.

Минг йиллар мобайнида аёлларни ҳуқуқсизликка маҳкум этиб келган қора чачвонлар сайҳонлардаги гулханларда ловуллаб ёнар эди. Дастлабки саводсизликни тугатиш тўгараклари, хотин-қизларнинг дастлабки артеллари, ўзбек аёлларини станоклар ёнига чорлаган дастлабки фабрикалар очилди.

Ҳадемай халқ Жаҳон Обидовани юксак лавозимга ишониб сайлаб қўйди — у Узбекистон ССР Марказий Ижроия Комитети Раисининг ўринбосари, Йўлдош Охунбобоевнинг энг яқин сафдоши бўлиб қолди. Ж. Обидова ўз хизмат вазифаси юзасидан ўша вақтларда М. И. Калинин билан тез-тез учрашиб турар эди.

— Ҳар бир учрашув мен учун фақат қувончли бўлиб қолмай, балки ибратли ҳам бўлар эди. Михаил Иванович ленинчи коммунистга хос энг яхши фазилатларни ўзида мужассамлаштирган инсон эди. Соддалиги ва талабчанлиги, дўстга меҳрибонлиги ва душманга шафқатсизлиги, чуқур ғоявийлиги, фикрининг теранлиги, ишчанлиги, зўр ташкилотчилик таланти — мана шу фазилатлари туфайли у, халқнинг, партиянинг, ўзи билан учрашган ҳар бир кишининг чинакам меҳр-муҳаббатига сазовор бўлди.

Узбек адабиёти ва санъатининг Москвадаги биринчи декадаси эсимда. Михаил Иванович артистларимизнинг концертларига келиб турди. Кейин билсам, шу артистлардан кўпларини хотирасида яхши сақлаб қолган экан.

... 1935 йил. М. И. Калинин Белоруссиядаги тантаналарга боради. У, кетаётган поездда Узбекистон вакили Ж. Обидова ҳам бор эди.

— Вагондаги суҳбатимиз бир умрга эсимда қолган, — дейди Ж. Обидова, — Михаил Иванович Узбекистонда ишлар қалай, деб сўради. Халқ маорифини айниқса қизиқиб суриштирди. Бизнинг ишларимиз, одамларимиз мана шу одамохун кишига яқин ва азизлиги сезилиб турар эди.

Михаил Иванович Минскдаги тантанали йиғилишда нутқ сўзлаб, мамлакатимиз халқлари дўстлигининг буюк кучи—халқларни ғайратга солаётган, жипслаштираётган, уларнинг коммунизм сари одимини тезлаштираётган мўъжизакор куч тўғрисида гапирди. Назаримда, у, ленинча дўстликнинг мўъжизакор кучини ўз тажрибасида синаб кўрган менинг элим ҳақида ҳам гапираётгандек эди.

... Биз Жаҳон Обидованинг уйида ўтирибмиз. Қўшни хонадан анча ёшга бориб қолган бир аёл чиқиб келди. Мезбонимиз уни бизга таништириб, Фарғона қурт уруғи заводининг директори Сайдинисо Шокирова, деди. Кейин билсак, у киши — Жаҳон Обидованинг қадрдон дугонаси экан. Улар 1922 йилда танишишган. Уларнинг қисматлари кўп жиҳатдан бир-бирига ўхшайди. Сайдинисо опа ҳам М. И. Калинин билан учрашишга мушарраф бўлган ва шу учрашув унинг ҳам ҳаётдан тўғри йўл топиб олишига ёрдам берган.

... Оппоқ сочли кампир республикамизнинг шаҳар ва қишлоқлари бўйлаб кезиб юрарди. Пенсияга чиққан бўлса ҳам ҳамон постда. Жаҳон Обидова — Узбекистон ССР Олий Совети Президиуми мукофот бўлимининг штатсиз ходими.

— Шу кунларда қаёққа бормайин, ҳамма жойда шодлик, бахт-саодат устидан чиқаман, — дейди Ж. Обидова. — Қадрдонимиз Михаил Иванович Калинин ҳам худди мана шундай бахт-саодат учун яшаган ва курашган эди. (ЎзТАГ).

№ 3

СОВЕТ АРМИЯСИНИНГ ЗАРБДОР КУЧИ

АРТИЛЛЕРИЯЧИЛАР ҲАЁТИДАН БИР КУН

КПСС Марказий Комитетининг сентябрь Пленуми қарорлари, СССР Олий Совети VI сессиясининг материаллари шу кунларда Н-артиллерия бўлинмаси шахсий составининг диққат марказида турибди. Бу тарихий ҳужжатлар сиёсий машғулотларда ўрганилмоқда, агитаторларнинг коллектив суҳбатларида асосий мавзу бўлаётир.

Солдатлар, сержант ва офицерлар Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг Ватанимиз иқтисодий ва мудофаа қудратини янада ошириш, мамлакатимиз меҳнаткашлари фаровонлигини яхшилашга қаратилган тадбирларини қизғин маъқулламоқдалар.

Қуролли посбонлар Ленин партиясининг буюк режаларини ҳаётга татбиқ этиш учун нималар қилиш ҳақида ўйламоқдалар. Бунга жавобан жанговар тайёргарликнң ҳар томонлама ошириш, хушёрликни янада кучайтириш, ўз сафларида тартиб ва интизомни мустаҳкамлаш учун курашмоқдалар. Шахсий состав ёзги жанговар таълимни уюшқоқлик билан якунлади. Кўпгина гвардиячилар таълимнинг ҳамма соҳалари бўйича фақат аъло кўрсаткичларга эришдилар.

Жангчилар қандай таълим олаётгани, жанговар тайёргарликни кучайтираётгани ҳақида қуйидаги саҳифада ҳикоя қилинади.

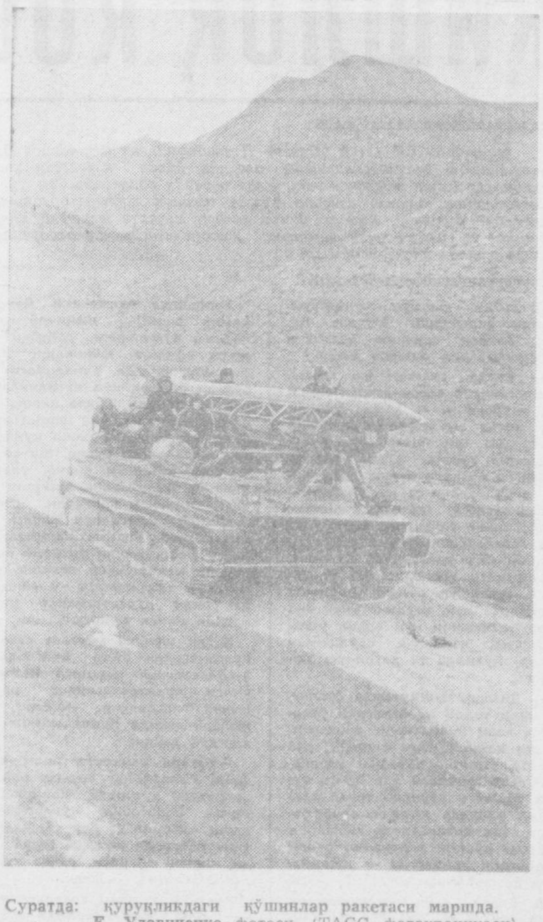

Суратда: қуруқликдаги қўшинлар ракетаси маршда. Е. Удовиченко фотоси. (ТАСС фотохроникаси).

СОВЕТ РАКЕТА ҚЎШИНЛАРИ

(Боши биринчи бетда).

Империалистик агрессорлар Совет Иттифоқи ва социалистик лагерь мамлакатларига қарши уруш режаларида қўққисдан ҳужум қилишга ва шу билан бизни танг ҳолда қолдириб ғалабага эришишга катта умид боғлайдилар. Бундай хаёлнинг бемаънилиги равшандир: совет ракета қўшинларининг доимо жанговар ҳолатда тайёр турганлиги туфайли ҳар қандай агрессиянинг жазосиз қолиши мумкин эмас.

Ракета қуроли тўхтовсиз такомиллашиб, ривожланмоқда, ракеталар ва жанговар техниканинг кўрсаткичлари яхшиланмоқда, улардан фойдаланиш соддалаштирилмоқда.

Совет ҳарбий таълимоти стратегик аҳамиятга эга бўлган ракета қўшинларининг асосий ва ҳал қилувчи кучини эътироф этиш билан бирга, ҳозирги замон урушида қуролли кучлар барча турларини бирлаштириш билангина узил-кесил ғалабага эришиш мумкин деб таъкидлайди. Совет Армиясининг ўтган жаҳон урушидаги ғалабаси барча қурол турларининг ўзаро ҳамкорлиги натижасида қўлга киритилгани каби, бўлажак жаҳон урушида (агар агрессорлар уни очгудек бўлсалар) бутун Совет Қуролли Кучлари жанговар қудрати билан узил-кесил ғалаба қозониш мумкин бўлади. Шунинг учун СССРда барча қўшин турларининг бир текис ривожлантирилиши йўлидан борилмоқда, армияни энг янги жанговар техника билан таъминланмоқда, қуролларнинг барча турлари мунтазам равишда такомиллаштирилиб, модернизациялаштирилиб борилмоқда.

Мамлакатнинг ҳаводан бўладиган ҳужумга қарши мудофааси қўшинлари, авиация, Ҳарбий-Денгиз Флоти, қуруқликдаги қўшинлар жанговар қудрати тўхтовсиз ўсиб бормоқда. Улуғ Ватан уруши йилларида шон-шараф қучган Совет артиллерияси эндиликда янада қудратли ва даҳшатли кучга айланди.

Лекин стратегик аҳамиятга эга бўлган Ракета қўшинларининг куч-қудрати энг аввало одамлар, жанговар техникани пухта ўзлаштирган қўллар билан белгиланади. Ҳаммага маълумки, ҳарбий техника қанчалик қудратли ва такомиллашган бўлмасин, қўшинларнинг юксак жанговар тайёргарлиги тақдирини, қуролли кураш тақдирини одамлар ҳал қилади. Ҳозирги замон уруши шароити, ракета-ядро қуролларининг тузилиши ва ундан фойдаланишнинг ўзига хос томонлари ракетачи жангчилар олдига ғоят юксак ахлоқий-сиёсий ва жанговар талаблар қўяди.

Совет ракетачиси — бу ўз Ватанини севган, умумий ва юксак ҳарбий техника маданиятига эга бўлган жангчидир. Шунинг учун Ракета қўшинлари солдат ва сержантлари нисбатан қисқа муддат ичида ракета ишининг моҳирлари бўлиб етишаётганлиги таажжубланарли ҳол эмас.

Ракета — коллектив қуроли. У барча касбдаги жангчилар ҳаракатида ғоят аниқлик ва келишиб ҳаракат қила билишни, лозим бўлган тақдирда жангчидан бир-бирининг ўрнини эгаллай билиш қобилиятини талаб этади. Шунинг учун ҳам шахсий составнинг мустаҳкам жипслиги, чинакам коллективизм ва ўртоқларча ҳамкорлик, бир-бирининг касбини эгаллаш, жанговар расчётларда ўзаро ўрин алмаша олишни таъминлаш совет ракета қисмлари ва бўлинмалари ҳаётидаги характерли сифатлар ҳисобланади.

Ракета қўшинлари офицерлари, сержантлари ва солдатлари ўз байрамлари — Ракета қўшинлари ва артиллерия кунини нишонлар эканлар, фидокорона меҳнатлари билан ракета техникасини ўзлаштиришда, қисмлар ва бўлинмалар доимий жанговар тайёргарлигини оширишда янги муваффақиятларга эришдилар. Ракета қўшинлари шахсий составн жанговар маҳоратининг ўсганлигини шу йилги ўқув йилида ракеталар муваффақиятли учирилганлиги кўрсатиб турибди.

Стратегик аҳамиятга эга бўлган ракета қўшинлари совет халқининг фахридир. Совет Иттифоқи, жаҳон социалистик системасидаги барча мамлакатлар мудофаасининг олдинги сафида турган совет ракетачи қўшинлари ўзларининг юксак ватанпарварлик ва интернационал бурчларини шараф билан ва фидокорона бажаришга ҳамиша тайёрдирлар.

(АПН).

ХУШЁР ВА СЕЗГИР

Навбатдаги машқ пайти. Узоқни ўлчовчи жангчи М. Юсупов диққат билан «душман» жойлашган жойни кўздан кечираяпти. Унинг вазифаси нишонни тез ва аниқ ҳисобга олиш, масофани аниқлаш ва бу ҳақда командирга ахборот беришдан иборат. Олдинга қараб келаётган «душман» танки 40 рақамига яқинлашди. Бу «душман» танки эгаллаб турилган позициядан тўрт километр нарида деган маънони билдирар эди. М. Юсупов командирга аниқ-аниқ қилиб координатларни айтиб берди. Унинг маълумотларига асосан расчет артиллериячилари танкни нишонга ола бошладилар.

Жанговар машина шиддат билан олға қараб келаяпти. Узоқни ўлчовчи М. Юсупов танкни қўлидаги прибор ёрдамида диққат билан кузатиб масофадаги ўзгаришларни зум ўтмай командирига етказиб турди. Командир эса нишонни йўқ қилиш учун буйруқ берди. Маълумот аниқ бўлгани учун ўқ мўлжалга бориб етди.

Комсомол аъзоси М. Юсупов жанговар вазифани муваффақиятли бажаришга ўзининг муносиб ҳиссасини қўшди. Топшириқни аъло даражада бажаргани учун батарея командири ташаккурига сазовор бўлди.

М. Юсупов бунчалик тез ва аниқ ҳисоблаш, топшириқни аъло даражада бажаришга дарҳол эришгани йўқ. Дастлабки хизмат кунлари бошқа жангчилар қатори бироз қийналди. Топшириққа жон жаҳди билан киришсада, приборлар унга итоат қилмасди. Аммо абжир, уқувли комсомол жангчи командири ва ўртоқлари ёрдамида маҳоратини ошира борди.

Командирлар ва жангчи дўстларининг ҳурматини қозонган жанговар сиёсий тайёргарлик аълочиси М. Юсупов шу йил ёзги ўқиш даврида расчет комерининг ҳамма соҳаларини мукаммал ўзлаштириб олди.

Ж. ЙСРОИЛОВ,
оддий жангчи.

АЪЛОЧИ БЎЛИНМА

РЕПОРТАЖ

Артиллериячилар жанговар позицияни жиҳозлаш, расчет ва ўқ-дориларга пана жой қилиш, «душман» кўзидан яшириниш учун эрталабгача меҳнат қилишди. Сержант Касенов командирлик қилаётган тўп расчети жангчилари бошқаларга қараганда ишни барвақт тугатишди. Сержант офицерга «жангга тайёрмиз» деб хабар берганда командир диққат билан позицияни кўздан кечириб чиқди. Окоп барча қоидаларга тўла риоя қилинган ҳолда қазилипти. Теварак-атроф шундай маскировка қилинганки, бу ерда тўп борлигини узоқдан эмас, шу атрофдан ҳам пайқаб олиш қийин.

Взвод командири Налужний жангчиларнинг қаттиқ чарчаганини сезар, қизарган кўзларига қараб туриб уйқу элитаётганини пайқарди. Ҳар нарсага чидаш, сабр-тоқат қилиш, чиниқиш керак. Жангда бундан ҳам қийин бўлади. Душман ухладингми-йўқми, суриштириб ўтирмайди. Буни командир ҳам, жангчилар ҳам яхши билади. Шунинг учун ҳам, бу зайлда ўтказилаётган машқлар фойдадан холи эмаслигини ҳамма тушунади. Артиллериячилар қаттиқ чарчаган бўлишса ҳам командирнинг буйруғини кутиб туришипти. Эрта ғира-шира тонг отаётганда «душман» танклари артиллериячилар позициясига қараб кела бошлади. Расчет номерлари ўз ўрнида. Касенов аниқ қилиб команда берди. Артиллериячилар буйруқни бажаришга киришдилар. Ана мўлжалга олувчи Боршчевский тўп стволини очиб ўқ солди. Тўп орқага силтанди-ю кучли овоз ҳаммаёқни ларзага келтирди.

Батареячилар биринчи зарбаси мўлжалга борди. Бундан қувониб кетган жангчилар ҳужумни тўхтатмадилар. Улар аъло баҳо олиш учун иккинчи танкни ҳам ишдан чиқариш лозимлигини яхши билишарди. Иккинчи танк анча орқада келяпти. Боршчевский нуқтани нишонга олиб, биринчи мўлжалдаёқ уни шикастлади. Бу ёш артиллериячиларнинг катта ғалабаси эди. Жанговар машқда улар назарий билимларни пухта эгаллаб олаётганликларини яна бир бор амалда кўрсатишди.

Яқин-яқинларда оддий жангчи Абсаметов «жангга тайёрланинг» командаси берилиши билан ортиқча ҳаракат қилар, ўзини йўқотиб қўяр, бошқалардан кеч қолар эди. Бу билан у бутун бўлинма, взводни уялтириб қўяр эди. Колиматордан ғилофни чиқариб олиш бир қарашда жуда оддийдек туюлади. Аммо жангчи ғилофни олмай туриб, тўпни мўлжаллашга уринарди. Кейин эса бирдан ғилофни чиқариш эсга тушиб кетарди. Сўнг яна тўпга ёпишарди.

Куни кеча ўтказилган жанговар машқда наводкачи Боршчевский биринчи зарб билан нишонга урганини юқорида айтиб ўтдик. Аммо бу артиллериячи ҳам бундай ютуққа осонликча эришгани йўқ. У ҳам Абсаметов сингари аввалига озмунча қийналди дейсизми? Расчет командирининг куйиб-пишиши, камчиликни дарров кўраолгани сабабли ҳозирда қисмда энг яхши жанговар сиёсий тайёргарлик аълочиларидан бири бўлиб қолди.

Сержант Касенов қўл остидаги жангчилар фақат аълочи артиллериячиларгина эмас, улар айни вақтда яхшигина строевойлар, физкультурачилар ҳамдир. Улар сиёсий билимларни пухта эгаллаб, ҳарбий фанларнинг ҳамма соҳаси бўйича яхши баҳо олишяпти, шонли традицияларимизни муносиб давом эттириб уни бойитишяпти. Сержант Касенов шогирдлари жангчилар ўртасида ўзаро мусобақада ҳамиша пешқадам бўлиш ва аълочи расчет деган номни сақлаб қолиш учун ҳаракат қилишяпти.

Ф. ЛОБЗИН,
подполковник.

ҚАЛБИМ ХАЗИНАСИ

Қалбим хазинаси — сенсан, азизим,
Севгингдан кун-туннинг билмайман фарқин
Ўзинг етакладинг шодлик йўлига,
Умримни қуёшдай қилурсан ёрқин.
Сендан юрагимга ўтган ишқ билан,
Ҳар саҳар бир қоғоз қўшиқ битаман.
Латофатинг назми тушиб кўзимга,
Борлиқ йигитлигим сенга тутаман.
Куч бўлиб қуйилган муҳаббатинг ҳам,
Кулиб яшамоқни ўргатар ҳар кун.
Бир жоду термулиш интиқи билан,
Келаман, синамай тўлқинлар фарқин.
Ҳурмат, эҳтироминг, номусинг, оринг,
Ҳаётга қаратди қайта кўз билан.
Баҳорига етди бахтим осмони.
Меҳри қалқиб турган лола юз билан.
Умидим ғунчаси, толеим тўри,
Кўзлаган уфқимга юлдузсан ўзинг.
Ширин лафзинг билан тансиқ димоққа,
Болдай ёқиб турган гул қизсан ўзинг.

Нуриддин МАДАМИНОВ,
старший матрос.

СОВЕТ ДАВЛАТИ ЎЗ ҚУРОЛЛИ КУЧЛАРИНИНГ ҚУДРАТЛИ БЎЛИШИ ТЎҒРИСИДА, ВАТАННИ ҲИМОЯ ҚИЛИШ УЧУН КЕРАК БЎЛАДИГАН ЭНГ ЗАМОНАВИЙ ВОСИТАЛАРГА — АТОМ ВА ТЕРМОЯДРО ҚУРОЛИГА, ҲАР ҚАНДАЙ РАДИУСГА ОТИЛАДИГАН РАКЕТАЛАРГА ЭГА БЎЛИШЛАРИ ТЎҒРИСИДА, ҲАРБИЙ ТЕХНИКА ВА ҚУРОЛ-ЯРОҒНИНГ ҲАММА ТУРЛАРИНИНГ ЛОЗИМ ДАРАЖАДА ШАЙ БЎЛИБ ТУРИШИ ТЎҒРИСИДА ҒАМХЎРЛИК ҚИЛАДИ.

КПСС Программасидан.

ЛАВҲА

ЧИНИҚИШ

Устини чанг босган танклар тақир ерда гулдираб, қаергадир жўнаб кетишди. Лейтенант Алексей Николаевич Поделякин уларга узоқ қараб қолди, дўстларининг кетиши уни ўйга толдирди. «Танклар «душман»дан қутқариш учун кетишди, бирор жойда қийин аҳвол рўй берганга ўхшайди».

Ўз одатича у шароитга дарҳол баҳо бера бошлади. «Душман» ҳужумларини қайтариш артиллериячиларга энди анча қийин бўлса керак. Ундан ташқари, позиция ҳам тўла жиҳозланилмаган. Тўғри, жангчилар бир зумда белкуракларини ишга солиб, окопларни ниқобладилар, тўплар ёнидан анчагача кетмай турдилар. Улар қаттиқ жанг бўлишини кутишар, шу туфайли бўлса керак, чанг-тўзон ҳам, пешонадан оқиб тушаётган қора тер ҳам халақит бера олмасди. Старший сержант, тўп расчёти командири Воҳидов ҳам, оддий жангчи Жанесов ҳам, бошқа тўп расчётларининг жангчилари ҳам гўё ҳамма нарсани унутишганди. Фақат кузатувчиларгина даладан кўз узишмайди. Улар «душман» ҳар дақиқада келиб қолишини яхши билар эдилар. Радист Нежин ҳам ўз радиостанцияси билан тайёр турибди.

Бирдан «отбой» деган команда берилди. Шароит ўзгарган бўлса керак, батареяга олдинга қараб боришга буйруқ берилди. Текширувчининг қўлидаги секундомер чиқирлаб, унинг миллари айлана бўйлаб тез югуриб кетди. Беш, ўн, ўн беш... Артиллериячилар прицелларни олиб ташлаб, тўпларнинг устини дарҳол ниқобладилар, уларни шатакка олувчи машиналар кетига улаб қўйдилар.

Тўплар колоннаси белгиланган йўналишда соат милидан ҳам тез ҳаракат қилиб боришарди. Машина рулини аниқ ҳаракатлар билан уёқ-буёққа буриб, олдинда комсомол жангчи Галиев бормоқда. У зўр диққат билан йўлга қарайди. Унинг кетидан оддий жангчилар Кунгурцев ва Думлер тизилишиб боришади. Машина ҳайдовчилар ҳар дақиқада янги буйруқ келишини кутиб туришибди. Ниҳоят «жангга!» деган қисқа буйруқ эшитилди. Машиналар ўз тўпларини «душман» томонга қаратиб олдилар. Артиллериячилар ишга киришиб кетдилар.

Айниқса, старший сержант Воҳидов расчёти аниқ ва тез ҳаракат қиларди. Шатакка олган машиналар узоққа кетганича йўқ, лекин жангчилар тезда тўпларни ниқобдан олиб, станинани ўрнатдилар. Жангчи Женесов ҳам буйруқни бажаришга тайёр. Лейтенант Поделякин унинг жуда яхши ўт очувчи эканлигини, ҳамма отиш машқларида доимо юқори баҳо олишини яхши билади. Оддий солдат Бескровний эса қурол-яроғ солинган яшик ёнида турибди. У ҳам жангга ҳозир.

Командир позициянинг инженерлик иншооти томон силжишга буйруқ берди. Бироқ кузатувчининг «чапдан танклар келяпти», деган овози қарорни ўзгартиришга мажбур қилди. Тўпчилар дарҳол ўз қуролларини «душман» томон қаратиб, ҳужумни даф қилишга ҳозирландилар.

Танклар борган сари яқинлашяпти. «Душман» тўсатдан қилинган маневр билан қум барханлари орасида илон изи ҳаракат қилиб, ён томондан келарди. Ҳамманинг диққати ўша томонда. Вақт чўзилиб кетганга ўхшайди. Ниҳоят «душман» танклари текис ерга чиқиб олишди. Шунда «Танкка қараб снаряд отилсин! Огонь!» деган овоз жимликни бузди. Воҳидов отган снаряд кетидан бошқа снарядлар ҳам «душман» устига ёғилди.

Жангчилар жуда чаққон ҳаракат қилишарди. Сержант Чен қўл остидаги ҳар бир жангчи ўзини худди чинакам жангда деб ҳис қиларди. Дала шароитидаги мунтазам машқлар ҳам, ҳар бир жангчининг ўз участкасида шахсий жавобгарлигини сезиш ҳисси ҳам уларга ёрдамга келди. Далага чиқишдан аввал ўтказилган йиғилиш ҳам жуда қизғин ўтди. Ўшандаёқ комсомол жангчилар ракета қўшинлари ва артиллерия куни шарафига олган ўз мажбуриятларини бажаришга астойдил киришиб кетган эдилар.

Жанг давом этарди. Старший сержант Бобоқулнинг тўпига қараб бир эмас, икки танк келарди. У «душман» машинаси жарни айланиб ўтиб, ён томони билан бурилганида ўт очишга буйруқ берди. Танк жойидан энди силжимай қолди. Тўплар яна ўт очмоқчи эдилар ҳамки, жангчи Назаралиев снарядни қўли билан чаққон илиб, уни дарҳол шериги Асадбековга узатди. Шу ондаёқ коммунист Бабиталиев наводка асбоби томон энгашди. У ўз ишига пухта, ўт очишни доимо аъло бажаради. Бабиталиев қуролни дарҳол нишонга тўғрилади. Танк биринчи снаряд зарбиданоқ бутунлай жимиб қолди.

Лекин шароит тобора мураккаблашарди. Батарея эндигина ҳужумни даф қилган ҳам эдики, «душман» яна, энди ундан ҳам катта куч билан ҳужумга ўтди. Артиллерия яна ишга тушди. «Душман» анча талофат кўрди, лекин унинг бир неча машинаси паст-баланд ерлардан чаққон ўтиб мудофаачилар позициясига тобора яқинлашарди. Мана улар ён томондан ўт очдилар. Шароит яна ҳам оғирлашди.

Лейтенант Поделякин Бобоқулнинг тўп расчётига ана шу танкларга қараб ҳужум қилишни буюрди, жангчи Бескровнийни ёрдамга юборди. Гранатани маҳкам ушлаб олган жангчи гоҳ тўхтаб, гоҳ югуриб, яқинлашиб келаётган даҳшатли машинага қараб иргитди. Танк жимиб қолди.

Тўп батареяси шижоат билан ҳаракат қилиб, «душман»ни бартараф қилди.

Осойишталикдан фойдаланиб, жангчилар окоп қазишга киришдилар. Улар буйруқни жуда тез бажаришга ҳаракат қилишарди. Лекин Поделякин уларнинг чарчаганликларини сезди. Тундаги шиддатли жанглар, оловли дақиқалардан сўнг айрим солдатлар қаттиқ ерга зўр-базўр белкурак қадашарди. Поделякин бу чарчоқни тарқатиш, ўз қўл остидаги жангчиларга далда беришга қарор қилди. У агитатор Бабиталиевни ўз ёнига чақирди.

— Жангчилар билан дарҳол суҳбатлашинг, вазифани тушунтиринг, — деди у.

Ефрейтор Бабиталиев бундай топшириқларни бажаришга ўрганиб қолган. У уч йилдан бери армияда хизмат қилади, армия ҳаётини яхши билади. Ўз ўртоқлари ёнига бориб вазифани бажариш ғоят зарурлигини уқтирди. У.

— Бир дақиқалик чарчаш оқибатида бутун меҳнатимиз бекор кетмасин, бўлмаса кейин ҳам қийин бўлади бизга, — деди у.

Сўнгра ўзи жангчи Назаралиев олдига келиб, унга ёрдам бера бошлади. Командир Поделякин жангчига мамнунлик билан қараб қўяр, далда берар, вазифани яна бир бор икир-чикиригача тушунтирарди. Эҳтиётлик чоралари кўрилишига айниқса эътибор бериш кераклигини яна уқтирди у.

Артиллериячилар навбатдаги синовларга тайёргарлик кўришарди. Сержант Чен чиқарган «Жанговар варақа» уларни жанг машаққатининг илғорларига тенглашишга даъват қилди.

Синовларнинг кети йўқдек кўринарди. Тўпчилар бир-икки оғиз сўз айтишга улгурган ҳам эдиларки, кузатувчилар, бронетранспортёрлар келаяпти деб хабар қилиб қолишди. Жангчилар тўплар олдига дарҳол югуриб келишиб, ўз жойларини эгаллашди.

Одатда жанг олдидан атрофга шундай жимлик чўкади. Бирдан: «Ўнг томондан танклар кўринди», деган баланд овоз эшитилди. «Душман» талофат кўрганидан сўнг бир вақтнинг ўзида батареяни ҳам фронтдан, ҳам қанотдан ҳужум қилиб, қулай тактика марраларини эгаллашга қарор қилганга ўхшарди. Шу онда командир тўпчилар взводига қуролларни ишга солиб, «душман» танклари томон ҳужум қилишга буйруқ берди. Лейтенант Поделякин жангчилари эса моторлаштирилган ўқчилар ҳужумини қайтаришлари лозим эди.

Булутли куз осмони, тақир саҳро тўплар овозига тўлди. Батареянинг ҳар бир жангчиси бир-бирига жуда мос ва аниқ ҳаракат қиларди. Асадбеков тўпларни дарҳол зарядлар, Бабиталиев эса уларни тежаб нишонга тўғри бориб тегиши учун зўр берар, сержант Чен эса жангнинг қандай бораётганлигини кузатиб, шароитга дарҳол аниқ баҳо берарди.

Поделякин ўз қўл остидагиларининг бунчалик моҳирона жанг қилишидан мамнун эди. Демак унинг машаққати бекор кетмабди: жангчилар ҳарбий жиҳатдан ўз маҳоратларини кўрсатишди. Улар армия ҳаётининг барча аччиқ-чучигини татиб, ҳам ғоявий, ҳам жисмоний жиҳатдан чиниққанликлари кўриниб турарди.

Жанг тугади. Тўпчилар батареяси агитатор ёнига тўпланиб, ўтган бир кун ичида мамлакатимизда ва чет элларда қандай воқеалар рўй берганлиги ҳақидаги ахборотни тинглашди.

Нарироқда эса иккинчи взвод баҳузур дам олаяпти. Уларнинг ҳар бири ўйга толган.

Солдатлар... Улар собиқ жангчилар, қаҳрамонларнинг фарзандлари. Ватанимиз хавфсизлигини таъминлаш, оталар жасоратига муносиб жангчи бўлиш осон эмас. Бу юқоридагидек қунт билан машқ қилишни, бу йўлда катта меҳнат ва машаққат талаб қилишни яхши билишади улар.

Н. МАХНО,
старший лейтенант.

В. Миронов ўзи хизмат қилаётган бўлинмада энг намунали жангчилардан ҳисобланади. У зенит установкаси наводкачисидир. Суратда: В. Миронов машқ пайтида.

В. Дубровченко фотоси.

ҚАРДОШЛАР, ДЎСТЛАР

Бўлинмамизда 22 миллат фарзанди Ватан олдидаги бурчини адо этаяпти. Уларни кўрган киши гўё бир оила фарзандлари деб ўйлайди. Улар бир-бирига устоз, дам олишда сирдош, сиёсий ўқиш ва ҳарбий машқларда ҳамкор, мададкор дўстлардир.

Бўлинмамиз жангчилари машқ ёки ўқишдан кейин мароқли дам олишади, кино кўришади, шахмат-шашка ўйнашади, газета-журнал, китоб ўқишади, ёки давра ясаб суҳбат қуришади.

Шуниси қувончлики, бу ерда ҳар бир миллат фарзанди ўз она тилида чиқадиган газеталарни муттасил ўқиб боради. Почтальон ҳар куни 20 дан ортиқ номда газета-журнал олиб келади.

Солдатлар ўртасида музика ва қўшиқлар эшитиш дам олишнинг яхши туридир. Кечқурунлари казармалардан рус, ўзбек, тожик, қозоқ, грузин, украин тилларида қўшиқлар эшитилиб қолади. Бўлинмада турли миллат вакилларидан ташкил топган бадиий ҳаваскорлар тўгараги ишлайди.

Жангчилар ўртасидаги дўстлик метиндек мустаҳкам. Масалан, тожик Тошмуҳаммад Холов билан ўзбек Орзиқул Эшонқулов, грузин Темур Саломолидзе билан рус йигити Серёжа Смирнов қандай яқин ва сирдош бўлса, қозоқ Босимбек Алимхонов билан Озарбайжон Расм Акберов ҳам ана шундай ўртоқлардир. Эҳе, қайси бирини таърифлаб ёзиш мумкин. Уларнинг ҳар бири мақтовга лойиқ йигитлар. Ҳаммаси Ватан олдидаги бурчини намунали адо этишяпти, меҳнатсевар халқимизнинг осойишталигини қўриқлашаяпти.

И. НОРМАТОВ,
младший сержант,
Н-бўлинма.

РУС ҚИЗИГА

Бунча ҳам уялмасанг,
Кўзинг бунча кўк десам?
Гоҳ ўйланиб қоласан
Севган қизим йўқ десам.
Мени мафтун қилгандинг
Силкитиб сарғиш сочинг,
Велосипед миниб сен,
Дейсан: — йўлимдан қочинг.
Руль ушлаган қўлчалар
Бугун менинг қўлимда,
Висол пайтда кечиксам
Кўкиш кўзинг йўлимда.
Ўзим биламан энди
Сарғиш сочинг сирини,
Тунда шимиб олган у
Ойнинг олтин нурини.
Тиниқ мовий кўзларинг.
Қалбга ўт солган экан.
Билсамки денгиз рангин
Ўзига олган экан.

Юсуфжон МАҲКАМОВ,
матрос.
Владивосток.

ҚИШЛОҚ КООПЕРАТОРЛАРИ

Яқинда СССР Олий Совети Президиумининг Фармонига биноан республикамизда матлубот кооперациясини ривожлантиришда алоҳида ўрнак кўрсатган ходимлардан бир группаси орден ва медаллар билан мукофотланди. Улар орасида областимиздан тўққиз киши бор. Ҳукумат орден ва медалларини олишга сазовор бўлган қишлоқ кооператорларининг вакиллари куни кеча редакциямиз меҳмони бўлишди. Ана шу касби оддий, меҳнати шарафли кишилар ўзларига билдирилган катта ҳурмат ва ишонч учун партияга, халққа чексиз миннатдорчилик изҳор этдилар, келгуси иш режалари ҳақида ўртоқлашдилар.

Суҳбатни Пискент универмагининг директори, Меҳнат Қизил Байроқ орденли Шарофат Абдураҳмонова бошлаб берди.

— Савдо системасида ишлай бошлаганимга чорак асрдан ошибди, — деди у. — Ҳамон ёдимда. Энг аввал шогирд-сотувчи бўлиб ишлардим. Бир йилча вақт ўтгач, мустақил сотучи бўлиб қолдим. Кейин магазинда бўлим мудирлиги, директорлигига кўтаришди.

Мен сизга айтсам, қишлоқ савдосининг ўзига хос томонлари бор. Шаҳарда харидор хоҳлаган молини бир магазиндан бўлмаса, бошқасидан топиб, сотиб олаверади. Қишлоқда бундай имконият харидорда йўқ. Шунинг учун биз улар эҳтиёжини кун сайин ўрганишимиз, қондириб боришимиз зарур. Қўлимда 12 хотин-қиз ишлайди..

— Қизлар, хушмуомала бўлинг, харидор талаб ва истагини ўрганинг, халқ хизматкори эканлигимизни ҳамиша ёдда сақланг, деб тез-тез уқтириб тураман уларга.

Магазинимиздаги ҳар қайси бўлим бошлиғи харидор талаб молларни алоҳида ҳисобга олиб боради. Тез сотиладиган молларни базадан кўпроқ келтириш, аҳоли эҳтиёжини қондириш — ишимиздаги асосий шиор шу.

Уч йилдан буён коммунистик меҳнат магазини номини пок сақлаб келмоқдамиз. Октябрь байрами арафасида коллективимиз 11 ойлик планни бажариб қўйди. Йиллик планни 10 декабргача адо этиш ниятидамиз.

— Бизнинг кўрсаткичларимиз ҳам сизникидан қолишмайди, Шарофат опа, — суҳбатга аралашди Калинин матлубот жамияти район универмагининг директори Холпошша Азимова. — Шу йилнинг ўн ойи ичида қишлоқ аҳолисига мўлжалдагидан 102 минг сўмлик кўп саноат моллари сотдик. Йиллик планимизни СССР Конституцияси кунигача бажариб қўймоқчимиз.

— Менга қаранг, синглим. Сизларда харидорлар эҳтиёжини ўрганиш йўли қанақа? — саволга тутиб қолди ўртоқ Абдураҳмонова.

— Буюртмалар дафтари тутганмиз. Харидор магазиндан топаолмаган молининг номи, ранги, размери ва бўйини дафтарга ёзиб қолдиради. Бу талабни иложи борича тезроқ қондириш пайида бўламиз. Вақти-вақти билан уюштирилаётган харидорлар, пайчилар конференциялари ҳам аҳоли талаб ва эҳтиёжларини ўрганишга имкон бермоқда.

Холпошша Азимовани Келесда ҳамма танийди, жонкуяр савдо ходими бўлганлиги сабабли уни жуда ҳурмат қилишади. У — ташаббускор аёл. Универмагга директор бўлгач, кўп янгиликларни амалга оширди. Савдо қилишнинг лентали системасини жорий этди, яъни магазин дам олиш кунларисиз ишлайдиган бўлди. Ёш сотувчиларга устозлик қилиб, уларни ўқитиш, малакасини ошириш ҳақида чинакам қайғурди. Унинг ёрдамида шогирдлари Марям Эшмуҳамедова, Раҳима Салимовалар савдо техникумини битириб олишди. Бу меҳнатсевар аёлнинг хизматлари тақдирланди — у «Меҳнатда ўрнак кўрсатганлиги учун» медали билан мукофотланди.

Худди шундай медалга сазовор бўлганлардан бири Бекободдаги 1-«Далварзин» ишчилар кооперацияси правлениесининг раиси Ноила Файзовадир. Ишлари, режалари ҳақида Ноилахоннинг ўзи шундай дейди:

— Илгари райкомда инструктор эдим. Кунларнинг бирида райком секретари ҳузурига чақириб: — Ноила Бадиговна, ўзингизнинг яхши хабарингиз бор, 1-«Далварзин» рабкоопи жудаям оқсаб қолди. Сизни юборсак, оёққа турғизиб берсангиз, — деди.

Ростини айтсам, аввалига юрагим сира дов бермади. Савдо ташкилоти бўлса, бунинг устига қолоқ, эплай олмай шарманда бўлиб қолсам-а, деб ўйладим.

— Чўчиманг, — деди секретарь фикру хаёлларимни гўё сезиб тургандай. — Ёрдам берамиз, ёлғиз қолдирмаймиз.

Шундай қилиб, янги жойда иш бошлаб юбордим. Янги-янги магазинлар қурдик, эски биноларни яхшилаб капитал ремонтдан чиқардик. Ихтисослашган магазинлар, кўчма савдо точкалари ташкил қилинди. Муҳими кадрларга эътиборни кучайтирдик. Саккиз киши савдо техникумини битириб, бизга ишга келди. Тўрт киши шу техникумни сиртдан ўқиб тугатди. Ҳозир яна икки киши техникумда, тўрт киши институтда сиртдан билимини оширмоқда.

Мана, тўртинчи йилдирки, рабкооп рентабел ишламоқда. Планимиз ҳамиша ортиғи билан адо этилаётир. Қишлоқда савдони ҳар томонлама ривожлантирмоқдамиз. Ўн ой ичида 13,5 минг сўмлик мол кредитга берилди. Камёб моллар эса қатъий тартиб асосида навбати билан сотилади.

— Бу ерда Шарофат опам харидор эҳтиёжини ўрганиш хусусида гап очиб қолдилар, — деди Янгийўл районидаги универмагнинг бўлим мудири Собит Дадахўжаев. — Бир воқеа эсимга тушиб қолди. Яқинда магазинимизга кириб келган бир харидор прилавкага териб қўйилган оёқ кийимларини кўздан кечирабошлади. Мазмуни ўзига керакли пойафзални тополмади шекилли, ийманибгина мурожаат қилди менга:

— Кечирасиз, ука. Ҳаётда кишига ҳар хил нарса керак бўлар экан. 14-размерли калош зарур бўлиб қолди. Мабодо иложи бўлса..

Аксига юриб ўша куни шу размердаги калош йўқ эди. Унга 3—4 кундан кейин яна бир хабар олишини айтдик. Харидор кейинги гал магазиндан хурсанд бўлиб чиқиб кетар экан, қайта-қайта раҳмат айтди.

Қишлоқда савдони ривожлантиришда қурувчиларнинг ҳам ҳиссаси салмоқли. Урта Чирчиқ район матлубот жамиятига қарашли қурилиш бошқармасининг прорабы Татьяна Хонякова ўз участкаси коллективи қўлга киритаётган ютуқлар ҳақида гапириб берди.

— Участкамизда 60 киши ишлайди. Биз бу йил план бўйича 14 та савдо объектини қуриб битказишимиз, 25 та савдо точкасини капитал ремонтдан чиқаришимиз керак эди. Шу кунгача 9 та объект ишга туширилди, 26 та магазин капитал ремонтдан чиқарилди. Натижада районда савдо обороти ҳажми қисқа вақт ичида 25—30 процентга оширилди.

Ҳалол меҳнатлари учун «Ҳурмат белгиси» ордени билан тақдирланган ана шу аёл прорабли қилаётган участка бинокорлари ўтган ўн ой ичида 7 минг сўмлик маблағ тежаб қолишди. Тежалган маблағ ҳисобига Тўйтепада ва Телов қишлоғида ярим фабрикат цехи ҳамда нонвойхона қуриб беришди. Коллектив беш йилдан бери коммунистик меҳнат бригадаси номини оқлаб, ишда ибрат кўрсатиб келмоқда. Уртоқ Хоняковaнинг ўзи қарийб ўн йилдан буён қишлоқда янги магазинлар, ошхоналар қуради. Шу ўтган даврда юзлаб савдо объектларини қўлдан чиқарди.

Кейинги йилларда область матлубот жамияти правлениеси савдо тармоқларига ёш кадрларни кўпроқ жалб қилабошлади. Урта маълумотли кўпчилик йигит-қизлар савдо кооперацияси мактабида махсус таълим олиб, магазинларга ишга бормоқдалар. Лазокат Ғафуржонова ҳам шуларнинг бири. У ҳозир Оржоникидзе посёлкасидаги универмагда бўлим бошлиғи. Лазокат мудирлигидаги бўлимнинг Руҳия Файзибоева, Моҳира Шомузаффарова сингари сотувчилари харидорлар билан хушмуомалада бўлиб ишлаётганликлари сабабли ҳамма вақт квартал савдо планини 130—150 процентдан бажаришяпти. Лазокат Ғофуржонова «Шавкатли меҳнати учун» медали билан муносиб тақдирланди.

Дарё сувини баҳор тоширади, инсон қадрини меҳнат оширади дейишади. Ҳа, элимизда меҳнат одамга шон-шуҳрат келтиради, халқимиз ҳалол ишлаган кишини доимо эъзозлайди. Сизларни ҳукумат мукофотлари билан яна бир бор табриклаймиз, қишлоқ кооперациясининг аълочи ходимлари!

Т. МИРҲОДИЕВ.
А. ШАЙХОВ.

Суратда: редакциямиз меҳмонлари — ҳукумат орден ва медаллари билан мукофотланган кооператорлардан бир группаси. (Чапдан) Калинин район матлубот жамияти универмагининг директори Х. Азимова, Пискентдаги универмаг директори Ш. Абдураҳмонова, 1-«Далварзин» совхози ишчилар кооперацияси правлениесининг раиси Н. Файзова, Янгийўл район матлубот жамияти универмагининг бўлим мудири С. Дадахўжаев, область матлубот жамияти правлениесининг раиси А. Расулев, Оржоникидзе посёлкасидаги универмагнинг бўлим мудири Л. Ғафуржонова ва Ўрта Чирчиқ район матлубот жамияти иш бошқарувчиси Т. Хонякова ўртоқлар.

А. Абалян фотоси.

ТОШКЕНТ ЯНГИЛИКЛАРИ

БУХОРО ВА ГУЛИСТОННИ КЎРАСИЗ

Тошкентда туриб Андижон, Фарғона ва Самарқанд шаҳарлари билан видеотелефон орқали гаплашиш мумкин. Энди эса, Тошкент — Гулистон ва Тошкент — Бухоро линиялари ишга тушиш арафасида турибди. Барча қурилиш-монтаж ишлари тўла-тўкис тугалланган. Сўнгги километр кабеллар ётқизилмоқда. Барча участкалар тўла фойдаланишга шай бўлгач, Тошкентдан туриб Гулистон ва Бухородаги ёри-биродарларингизни кўриб, улар билан гаплашишингиз мумкин.

Бундан ташқари йил охирларига бориб сурхондарёлик телетомошабинлар Тошкент телестудияси эшиттиришларини кўриш шарафига муяссар бўладилар. Эшиттиришларни олисларга етказиб берувчи улкан ретрансляция қурилиши ишлари тугалланай деб қолди. Ҳозир созлаш ва синов операциялари жадаллик билан давом этмоқда.

РЎЗҒОРИНГИЗ УЧУН

Узбекистон трактор-йиғув заводида янги «Ширпотреб» цехи маҳсулот ишлаб чиқарабошлади. Цехнинг Ц1—00 маркали центратори аёлларимиз уй-рўзғор буюмларининг сафидан ўрин олади. Оғирлиги салкам 5 килограмм келадиган бу маҳсулот уй-рўзғор асбоблари — қайчи, пичоқ, болта, теша ва бошқа буюмларни чархлаш учун мўлжалланган.

Корхона конструкторлари ҳозирда бу маҳсулотни яна ҳам чиройлироқ ва арзонроқ бўлиши учун бош қотиряптилар.

С. ТЎЛАЕВ,
Ҳ. ОЛИМЖОНОВ.

КУЧЛИЛАР ТОШКЕНТДА БЕЛЛАШАДИ

Яқиндагина қадимий шашка ўйинининг мухлислари гроссмейстерлар В. Шчёголев билан И. Куперман ўртасидаги жаҳон чемпиони номи учун ўтказилган матчни қизиқиш билан кузатиб боришди. Маълумки, даъвогарларнинг бу турнирида И. Куперман 13:7 ҳисобида ғолиб чиқиб унвонидаги «экс» қўшимчасини олиб ташлади.

Тбилисида бошланган шашка эстафетаси Тошкентга етиб келди. Пойтахтдаги шахмат-шашка клубида бугун Совет Иттифоқи биринчилиги учун чемпионат мусобақалари бошланади.

Бу чемпионатда мамлакатимизнинг энг кучли шашкачиларидан 22 киши қатнашиши кутиляпти. Мусобақага жаҳон чемпиони гроссмейстер И. Куперман ва собиқ жаҳон чемпиони В. Шчёголевлар ҳам таклиф этилган. Навбатдаги чемпион ким бўларкин? Бу саволга бир ойлик курашдан кейин жавоб бериш мумкин. Тошкентдаги турнирда гроссмейстерлардан З. Цирик (Харьков), халқаро мастер А. Андрейко (Рига), М. Корхов (Одесса) ва бошқалар қатнашишади.

Энг кучлилар турнирида республикамиз спорт шарафини спорт мастери С. Давидов, Т. Қосимов ва Е. Черкасскийлар ҳимоя қилади. Энг кейинги мамлакат чемпионатларида С. Давидов 5—6 ўринларни эгаллаган эди. Бу сафар ҳамшаҳаримиз фахрли «уч»ликка киради, деган умиддамиз.

С. ГУЛЯЕВ,
Ўзбекистон ССР чемпиони, СССР спорт мастери.

ЭКРАНДА—ЧЕКИСТЛАР

Улуғ Октябрь социалистик революцияси ғалабасини сақлаб қолиш учун курашда, Улуғ Ватан уруши йилларида Германия фашизмини тор-мор келтиришда чекистларимиз хизмати беҳиҳоя катта бўлган. Уларнинг ажойиб ҳаёти ва кураши ҳақидаги адабиётларни қизиқиб ўқиймиз, Улар тақдири ҳақидаги фильмларни ҳаяжон билан томоша қиламиз. Шу кунларда пойтахтимиз кино экранларида давом этаётган фестиваль ана шу довюрак кишилар ҳақида ҳикоя қилмоқда.

Кино ишқибозлари «Давлат жиноятчиси», «ЧК ходими», «Қора бизнес», «Тисса устида» каби фильмларни зўр қизиқиш билан томоша қилмоқдалар. Улар қалбларни тўлқинлантирмоқда. Жасоратли чекистларга бўлган ҳурматимизни оширмоқда.

«Энди сизни ким деб аташ керак?» деб номланган янги бадиий фильм пойтахт экранларида яқиндагина пайдо бўлди. Совет разведкачисининг Улуғ Ватан Уруши йилларида душман орқа томонида олиб борган яширин, аммо жиддий кураши бу фильм учун асосий мавзу ҳисобланади. Воқеалар ниҳоятда ҳаяжонли. Томошабинлар ботир разведкачининг чуқур ақл-заковати ва ҳаракатига қойил қоладилар.

Чекистлар ҳақидаги фильмлар шу кунларда пойтахтимизнинг «Искра», «Ёш гвардия», «Комсомол 30 йиллиги», Навоий номли ва бошқа кинотеатр экранларида кўрсатилмоқда. Ҳар куни 45—46 минг тошкентлик бу фильмларни зўр қизиқиш билан томоша қиляпти. Сеанслар олдидан кекса большевиклар билан, фильм қаҳрамонларининг ҳамкасблари билан учрашувлар бўлиб турибди. Жанговар йиллар гувоҳи бўлган бу кишилар ўз дўстларининг шарафли йўли ҳақида, чекистларнинг жасорати тўғрисида кино. шинавандаларига сўзлаб бермоқдалар.

З. МУҲАММАДЖОНОВ.

ЖАҲОН БЎЙЛАБ

МАМЛАКАТЛАР ОДАМЛАР ВОҚЕАЛАР

АФРИКА ДАВЛАТЛАРИ ТАЛАБИ

АДДИС-АБЕБА. (ТАСС). Гана ҳукумати «Жанубий Родезия ирқчилари ҳокимиятни хоинлик билан босиб олганликлари» масаласини ҳал этмоқ учун Африка Бирлиги Ташкилоти ташқи ишлар министрлари кенгашининг дарҳол фавқулодда сессиясини чақиришни таклиф қилди.

Африка Бирлиги Ташкилотининг секретариати Гананинг бу илтимосини Африка Бирлиги Ташкилотига аъзо бўлган ҳамма мамлакатларга маълум қилди ва уларга бу илтимосни мудофаа министрлари ва штаблар бошлиқлари сессиясининг кун тартибига киритишни таклиф этди.

Конго (Браззавиль) ва Сомали ҳам Африка Бирлиги Ташкилотига шундай таклифлар билан мурожаат қилдилар.

РЕКОРД РАҚАМЛАР

НЬЮ-ЙОРК, 17 ноябрь. (ТАСС). Ассошиэйтед Пресс Агентлигининг мухбири америка ҳарбий вакилининг баёнотига асосланиб хабар беради: Жанубий Вьетнамда бўлган жанглар вақтида ўтган ҳафта ичида америкаликлардан 86 киши ўлдирилган ва 230 киши ярадор қилинган.

Ўлдирилган ва ярадор қилинган америкалик солдат ва офицерлар сони бир ҳафталик уруш маълумотларида илгари ҳеч қачон бу қадар кўп бўлмаган эди, деган ҳарбий вакил.

ЧЕХОСЛОВАКИЯ. Сиз суратда Простейве (Жанубий Моравия) шаҳрида қад кўтарган янги тикув комбинатини кўриб турибсиз. Бу Европада шу типдаги энг йирик корхоналардан биридир.

ЧТК-ТАСС фотоси.

МУНОСИБ ЗАРБА

ХАНОЙ, 17 ноябрь. (ТАСС). 7-Америка флотининг кемаларида ҳамда Жанубий Вьетнамдаги ва Таиланддаги базаларда жойлашган америка авиацияси кеча Вьетнам Демократик Республикасининг Лангшон, Бакгхай, Куангбинь, Тханьхуа, Нгеан ва Хатинь вилоятларидаги аҳоли яшайдиган районларни ва саноат объектларини яна бомбардимон қилди.

ВНА агентлигининг хабарида айтилишича, Вьетнам халқ армиясининг зенитчилари шу ҳужумлар вақтида америка авиациясининг беш самолётини уриб туширдилар.

Бугун америка авиацияси Вьетнам Демократик Республикаси территориясига яна ҳужум қилганида Вьетнам халқ армиясининг зенитчилари Американинг тағин бешта самолётини уриб туширдилар.

Шундай қилиб, 1964 йил 5 августдан бери Шимолий Вьетнам тепасида уриб туширилган Америка самолётларининг сони 776 тага етди.

СОЛДАТЛАР ҚОЧИБ КЕТМОҚДА

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). ЮПИ агентлигининг мухбири Сайгондан хабар беради: кейинги икки йил ичида Жанубий Вьетнам армияси ва полициясидан 168 мингдан кўпроқ киши қочиб кетди.

Шу нарса характерлики, қўғирчоқ армиядан қочиб кетаётган кишилар ой сайин кўпаймоқда. 1964 йилда Сайгон армиясидан 75 минг киши қочиб кетди.

ИНДОНЕЗИЯДАГИ АҲВОЛ

ЖАКАРТА. (ТАСС). Индонезия парламентининг раиси Аружий Картавината парламент аъзоларидан яна етти кишини депутатлик ваколатларидан маҳрум қилди. Шундай қилиб, «30 сентябрь ҳаракатида» қатнашишда айбланиб, парламентдан чиқариб юборилган депутатлар ҳозир 62 кишига етди, булар ҳамма депутатларнинг қарийб 25 процентини ташкил қилади.

АНТАРА агентлигининг хабарида айтилишича Молук ороллари ҳарбий округининг қўмондони, бригада генерали Бусири шу оролларда Индонезия Коммунистик партиясининг, шунингдек бир қанча сўл ташкилотларнинг ишлашини вақтинча тақиқлаб қўйди.

Марказий Явадаги Жапар районида хавфсизлик органлари тозалаш операцияларини ўтказиб, 315 кишини қамадилар. Жанубий Сулавеси вилоятининг маркази Макасар шаҳрида комендантлик соати жорий қилинди.

ОТИШМАЛАР ТЎХТАМАЁТИР

ДЕҲЛИ, 17 ноябрь. (ТАСС). Пресс Трасст Об Индиа агентлиги эълон қилган расмий ахборотда айтиладики, 13 ва 14 ноябрда Покистон қўшинлари Лохур секторида Ҳиндистон позицияларини етти марта ўққа тутдилар. Сиалкот секторида покистонликлар Паговалнинг ғарбидаги районда Ҳиндистон постларини ўққа тутдилар.

КАРОЧИ, 17 ноябрь. (ТАСС). Ассошиэйтед Пресс Оф Пакистон агентлигининг хабарида айтилишича, бундан уч кун муқаддам Вагах ва Сиалкот секторларида бўлган отишма вақтида Ҳиндистон солдатларидан саккиз киши ўлдирилган ва яна шунча киши жароҳатлантирилган.

АЖОЙИБОТЛАР ОЛАМИДА

ТЎРТ КИЛОЛИК КАҲРАБО

Калининград каҳрабо комбинати карьерларидан топилган оғирлиги тўрт килограммдан ортиқ каҳрабо комбинат музейига топширилди. Бу минерал ер остида 40 миллион йилдан ортиқ ётиб, кучли босим ва химиявий таъсир остида ажойиб тусга кирган. Мутахассислар унга ишлов бермасданоқ, унинг жимжимадор қирраларида 50 тагача тус борлигини аниқладилар.

Каҳрабочи усталар табиатнинг бу ажойиб туҳфасини майдалашга кўзлари қиймай, уни комбинат музейига топширдилар. Бу музейда шундай тошларнинг энг ноёб намуналари тўпланган.

(ТАСС мухбири).

САЁҲАТЧИ ПИНГВИН

Совет қутбчилари Эндерби еридаги Молодежная деган Антарктик станция атрофида адели оиласига мансуб бўлган ва ҳалқа тақилган пингвинни ушлаб олдилар ва сўнгра қўйиб юбордилар. Ундаги ҳалқага Вашингтондаги Америка ҳалқалаш бюросининг адреси ёзилган экан.

Ленинграддаги Арктика ва Антарктика институтида бу саёҳатчи пингвинга Американинг Мак-Мердо ёки Уилкс станцияларида ҳалқа тақилган бўлса керак, деб тахмин қилмоқдалар. Аделидаги ҳалқани Мирнийда қишлаб қолган Америка биологларидан бири тақиб қўйган бўлса ҳам эҳтимол. Ҳар икки ҳолатда ҳам пингвин минг километрдан ортиқ йўл юрган, у бу йўлни сувда сузиб ўтганлиги эҳтимолга яқин, у кўчиб юрувчи музларда шу ерга келиб қолган бўлиши ҳам мумкин.

(ТАСС мухбири).

ФУТБОЛ

ЯНА ДУРАНГ

«Политотдел» колхоз футболчилари кеча мавсумнинг охиридан олдинги матчини ўтказдилар. Улар Запорожьенинг «Металлург» командаси билан мусобақалашиб, меҳмонлар қаршилигини енга олмадилар. 90 минутлик ўйин натижа бермади. Ҳисоб 0:0. Энди колхоз футболчилари 45 ўйиндан 45 очкога эга.

ФАРҒОНАЛИКЛАР ФИНАЛДА

Иттифоқчи республикаларининг энг кучли «Б» класс командалари ярим финал турнирида қатнашган Фарғонанинг «Нефтяник» командаси дастлабки тўсиқдан муваффақиятли ўтди — финалга чиқди. Финалда қатнашиш ҳуқуқини шунингдек, Бокунинг «Динамо», Ленинободнинг «Помир» ва Кировободнинг «Динамо» коллективлари ҳам қўлга киритдилар. Бу тўрттала команда ўртасида бугундан бошлаб «А» классига ўтиш учун бир даврада мусобақалар ўтказилади.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

19 НОЯБРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 — **Телевизион янгиликлар** (ўзбек, рус тилларида).

18.30 — **Меҳнат резервларининг 25 йиллиги муносабати билан концерт** (Навоий номли театрдан).

20.00 — **Палата** (бадиий фильм, ўзбек тилида).

21.30 — **Эшиттиришлар программаси.**

Рус тилида: 21.35 — **Бугун Артиллерия куни**, 21.55 — **Генерал ҳақида қисса** (ҳужжатли фильм), 22.05 — **Ракеталар отилмасин** (бадиий фильм).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 19.00 — **Тошкент янгиликлари**, 19.10 — **Машаққатли бахт** (бадиий фильм), 20.40 — **Доим бирга** (ҳужжатли фильм).

Ўзбек тилида: 21.00 — **Тошкент янгиликлари**, 21.10 — **Бургут уяси** (телефильм), 21.30 — Кара-Караев, **Момақалдироқ сўқмоғидан.**

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 20/XI да **Мирандолина.**

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 19/XI да **Гамлет.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 19/XI да **Тошболта ошиқ**, 20/XI да **Момо ер.**

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА — 20/XI кеч соат 7 яримда **концерт.** Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган артист **Фахриддин Умаров**, солистлардан **М. Мўминова, Р. Мўминова, С. Шукурова** ва бошқалар қатнашади.

КИНО

Энди сизни нима деб аташ керак? — НАВОИЙ номли, «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ИСКРА» (кундуз ва кечқурун), САНЪАТ САРОЙИ (кундуз 12 ва 2 да).

Қонун ва мушт — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Нюрнберг суди (1 ва 2-серия) — «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Бу телба дунё — САНЪАТ САРОЙИ (кеч соат 6.15 ва 9.15 да).

БИРЛАШГАН НАШРИЁТНИНГ ҚУЙИДАГИ НАШРЛАРИГА

1966 йил учун

ОБУНА ҚИЛИШ ДАВОМ ЭТМОҚДА

Коммунистик ахлоқ масалаларига доир

ОММАБОП БРОШЮРАЛАР

Бу брошюраларда коммунизм қураётган совет кишиларини юксак коммунистик ахлоқ руҳида тарбиялаш масалалари ёритилади.

Брошюралар турмушдан олинган бой материаллар асосида қизиқарли ва оммабоп тилда ёзилиб, кенг китобхонлар доирасига мўлжаллангандир.

Бу серияда бир йилда 12 брошюра ўзбек тилида нашр этилади.

«ФАН ҲАҚИДА СУҲБАТЛАР»

Бу сериядаги брошюраларда фан ва техниканинг турли соҳаларида, шу жумладан: химия, физика, астрономия, геология, электроника, кибернетика, агрономия фанлари соҳасида эришилган энг янги ютуқлар тушунарли ва оммабоп тилда ёритилади.

Ҳаммаси бўлиб бир йилда 52 номда брошюра чиқарилади.

УБЕКИСТОН ССР «БИЛИМ» ЖАМИЯТИНИНГ ЛЕКЦИЯЛАРИ

Турли сиёсий ва илмий масалаларга доир, чунончи: партия тарихи, фалсафа, халқаро аҳвол, педагогика, санъат, тил ва адабиёт масалалари, саноат ва қишлоқ хўжалик корхоналари экономикаси, илмий атеизм, медицина ва бошқа темаларда ҳаммаси бўлиб 60 брошюра-лекция нашр этилади.

Бу брошюраларга барча почта ва «Союзпечать» бўлимларида, ўқув юртлари, саноат корхоналари, колхоз, совхоз ва бошқа муассаса, ташкилотлардаги жамоатчи матбуот тарқатувчилар орқали обуна бўлиш мумкин.

Тошкент шаҳар, Чилонзор массив, 9-г сектор, 17-уй, 31-квартирада турувчи **Ритта Васильевна Архипованинг** Фрунзе шаҳар, Мир проспекти, 64-уйда турувчи Роберт Петрович Архиповдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Чилонзор район халқ судида кўрилади.

Шчербаков кўчаси, 4-уйда турувчи **Раҳматжон Тожиевич Пўлатовнинг** Собир Раҳимов кўчаси, Муваффақият проезд, 41-уйда турувчи Маргарита Ивановна Пўлатовадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Киров район халқ судида кўрилади.

Олмазор кўчаси, 160-уйда турувчи **Талхатбек Даминовнинг** Бараш станцияси Охунбобоев кўчаси, 59-уйда турувчи Амина Сибгатуловна Даминовадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Чилонзор район халқ судида кўрилади.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — Орган Ташкентского обкома, горкома КП Узбекистана, областного и городского Советов депутатов трудящихся.

Бизнинг АДРЕС: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26 уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — 29004, Редактор ўринбосарлари — 25835, 26232. Масъул секретарь — 34808, Пропаганда, адабиёт ва санъат бўлимлари — 31936, Партия турмуши — 25811, Саноат, транспорт ва қурилиш, ахборот ва спорт бўлимлари — 33786. Қишлоқ хўжалиги, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари бўлимлари — 29040. Совет ишлари, маиший ва шаҳар хўжалиги бўлими — 28761. Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 34048. Эълонлар бўлими — 28142. Коммутатор — 30249 дан 30258 гача.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р. 11767. Индекс 64969. Нашр. № 1593.